

בס"ד י"ח אייר תשס"ט

ל"ט באלאס

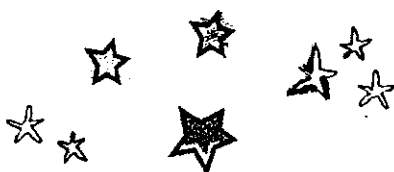
מאי 2009

411 '0N

אָלן יור אַלן

בני

מדורות ל"ג בעומר

מילים: אוריאל אופק

חוף הים מהמה ורועש
מלחשת צמרת התומר
ואנחנו הבערנו האש – מדורה.
מדורת ל"ג בעומר

מדורה, מדורה – מדורת ל"ג בעומר

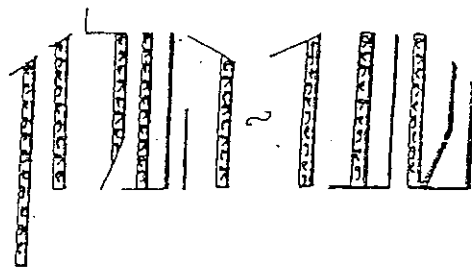
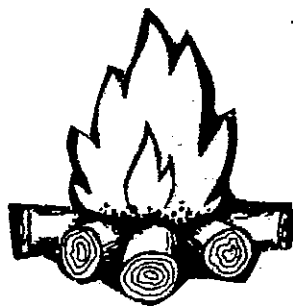
למראה להבות המדורה,
מיהרה החבריא לגשת.
ילדים, ילדות, חבורה
של נושאי החיצים והקשת.

מדורה, מדורה...

וכוכב שזינק וכבה
התעופף מן האש לשמיים
הכוכב של ימי בר כוכבא
שעבר והדליק העיניים.

עלון אייר יוצא לאור לקראת אמצע החודש. רוב החגים כבר מאחורינו ועימם ההתכנסויות המשותפות לעצרות זיכרון וחג. ל"ג בעומר עם עשן המדורות וטעמם של תפודים יתחלף בקרוב בבגדי לבן ומאכלי גבינה של חג השבועות, לקראת קיץ ארוך ומתיש של ימי חולין. ימות הגשמים מאחורינו ומרבדי החרציות האביביים כבר נכלו. ימי שרב מתחלפים בהתקררות ובטפטוף, המותיר כתמי בוץ על חלונות בתים ומכוניות, שנרחצו לא מכבר.

במדינה נערכו בחירות והתחלף השלטון ובדרום הארץ שקט למדי. האזרחים נקראים לחסוך במים, לאחר חורף שחון נוסף, ולצמצם בהשקיית גינות. לכאורה, זורם הכל על מי מנוחות, וגם אצלנו הייתה זו תקופה רגועה.

התברכנו בשנה עתירת שמחות. אנו עומדים בעיצומה של תקופת חתונות של בני משק. אחת עשרה חתונות נרשמו עד כה למזל טוב ושמחה שורה בבתי רבים מאיתנו. אולם, דווקא אירועים משמחים אלה, שבים ומציפים את הבעיה הגדולה עימה אנו מסרבים להתמודד.

מדוע אף אחד מהזוגות הצעירים אינו בוחר להצטרף אלינו למגורי קבע? אמנם בתי המשק מלאים עד אפס מקום: כל חדר, צריף ודירה מאוישים והביקוש רב- אבל רק למגורים זמניים.

יש מהתושבים הגרים איתנו המתייחס מהציפייה הארוכה לפיתרון, ועוזב. בנים ובנות שלנו "יושבים על הגדר" וממתינים שמשהו יקרה. הצטרפות לשיתוף כחברי משק מן המניין כלל אינה עומדת, מבחינתם, על הפרק.

היוזמה למסלול קליטה של "חבר קהילתי", שנרקמה בשנה שעברה, נתקלה בהתנגדות רבה של חברים והתרסקה. הצעה טובה ממנה, לא הוצעה עד היום.

נראה, ששאלת השאלות כרגע היא, מה יהיה עתידה של ניר עציון המתבגרת (ומזדקנת) אל תוך שנת ה-60 שלה? איך נדע למשוך את ילדינו, האוהבים את המקום, לבנות את ביתם לצידנו ולהבטיח לו ולנו עתיד?

אולי זו תכליתה של שנת ה-60: להציף את הבעיות ולהתמודד איתן ברצינות. לא בריב ובמחנאות, לא בהשמצות ובעצומות. אלא, בדיון כן וחברי תוך רצון אמיתי לגשר על פערים ולא להעמיקם.

יש לנו מה לחגוג בשנת עשור זו, הנפתחת עתה. ניר עציון הוא ישוב יפהפה המהווה פנינת חמד בארץ והמצב הכלכלי הסביר מאפשר לנו לחיות באיכות חיים טובה.

האתגר העומד בפנינו הוא להשיב גם את המרקם החברתי, שנסדק, אל כנו. לערוך בדק בית לגבי תרבות הדיבור וההתחשבות ההדדית שהתדרדרו, לשוב ולחשוב במונחים של טובת הכלל ולא רק על טובת הפרט. לחזור ולראות בכולנו שותפים לדרך, הצריכים לצעוד ביחד בדרך רחבה וסלולה המוליכה אל עתיד מואר ובטוח.

מי ייתן, ותהיה שנת ה-60, שנה בה נוכל להביט לעבר בסיפוק, ולצפות לעתיד באמונה ובתקווה.

קריאה נעימה

נירה ופסי
מערכת "בניר"

משל אחד ושלושה מעגלים

מאת הרב רונן לוביץ

החוקר האמריקאי מרשל מקלוהן סיפר על כפר בהודו, שחובר לרשת של מים זורמים ע"י אנשי אונסק"ו. לא חלף זמן רב עד שבאו נציגים מהכפר וביקשו לנתק את הברזים. לדבריהם, לפני שחוברו לצינורות הם היו נפגשים דרך קבע ליד הבאר, שם תססו חייהם החברתיים. עתה, משאין החברים באים עוד אל הבאר, החיים החברתיים החלו להתדלדל ולהתנוון (להבין את המדיה, עמ' 106). אני רוצה לשאוב השראה מהסיפור הזה לשלושה מעגלים שונים אליהם אנו משתייכים: גלובאלי, לאומי ומקומי.

הגורם שבגיננו נזכרתי בסיפור זה קשור לאירוע הנוגע למעגל הגלובאלי. לפני זמן מה (בכ"ט ניסן – 23/4) מיליונים של בני אדם בעולם כולו התנתקו מרצונם מהחיבור לחשמל למשך שעה אחת, לרגל יום כדור הארץ. ההתנתקות היזומה מרשת החשמל, כמו זו של אנשי הכפר נבעה מהכרה בכך שבקדמה יש גם חסרונות. התברר לנו כידוע שהשימוש האינטנסיבי ולעיתים האובססיבי שלנו, בני המין האנושי, ביכולות הטכניות והטכנולוגיות שברשותנו הורסות את הכדור עליו אנחנו מתגלגלים, וכדי לשרוד, ועל מנת שנשאיר את כדור הארץ לדורות הבאים באופן שיוכלו להתקיים עליו עלינו להגביל את עצמנו, לרסן את השימוש שאנו עושים בו ולדעת להשתמש בחכמת הוויתור.

במעגל הלאומי-ישראלי מדינת ישראל הולכת לתקופה שטבועה בחותם של אי-וודאות. אמנם הקיום הישראלי לכל אורכו סובל מאי-וודאות חריפה, אולם דומה שעתה היא בעלת ממדים חדשים. היבט אחד מתבטא בתחום היחסים הבין-לאומיים של ישראל שעלולים להיקלע לעידן חדש, כאשר אהדת ארה"ב ושיתוף הפעולה איתה, אינן נתונות עוד בכיסינו, וכאשר המנהיגות בישראל מציגה קו יותר נוקשה ופחות נוטה להתפשר ולהתגמש. היבט אחר הוא המצב הכלכלי שנגרם בעקבות המשבר העולמי, מצב שרווי בספיקות לגבי העתיד: האם יימשך גל הפיטורים? באיזו מידה יידרשו קיצוצים ובמה הם יבואו לידי ביטוי? גם כאן אין ספק שנידרש כולנו, כל אזרחי ישראל, להגביל את עצמנו, לרסן את ההוצאות, ולדעת להשתמש בחכמת הוויתור.

המעגל השלישי הוא המקומי-משקי. בניגוד למצב הלאומי, יחסי החוץ שלנו דווקא טובים, גם המצב הכלכלי מניח את הדעת, אבל בתחום החברתי המצב טעון שיפור. הסיפור על הכפר והבאר התייחס בדיוק לתחום הזה. גם בניר עציון היו בעבר בארות שיצרו קשרים חברתיים, אך הקדמה ניתקה אותנו מהם. עברו הימים בהם היינו נפגשים ביחד כדי לצפות בסרט, ונועדים במועדון כדי לקרוא עיתון. הטלביזיה-וידאו-די.וי.די עשו למפגשים הללו את מה שעשתה צנרת המים לכפר בהודו. איננו נפגשים עוד ליד הדואר בהמתנה למכתב, ולא הולכים אל השכן על מנת לטלפן. רשת האינטרנט עושה לאדם המודרני את מה שעשתה רשת המים לכפר ההודי, ומי יודע אולי בקרוב גם נזמין מוצרים מהצרכניה דרך האינטרנט וגם שם לא נצטרך להיפגש ולהתנגש...

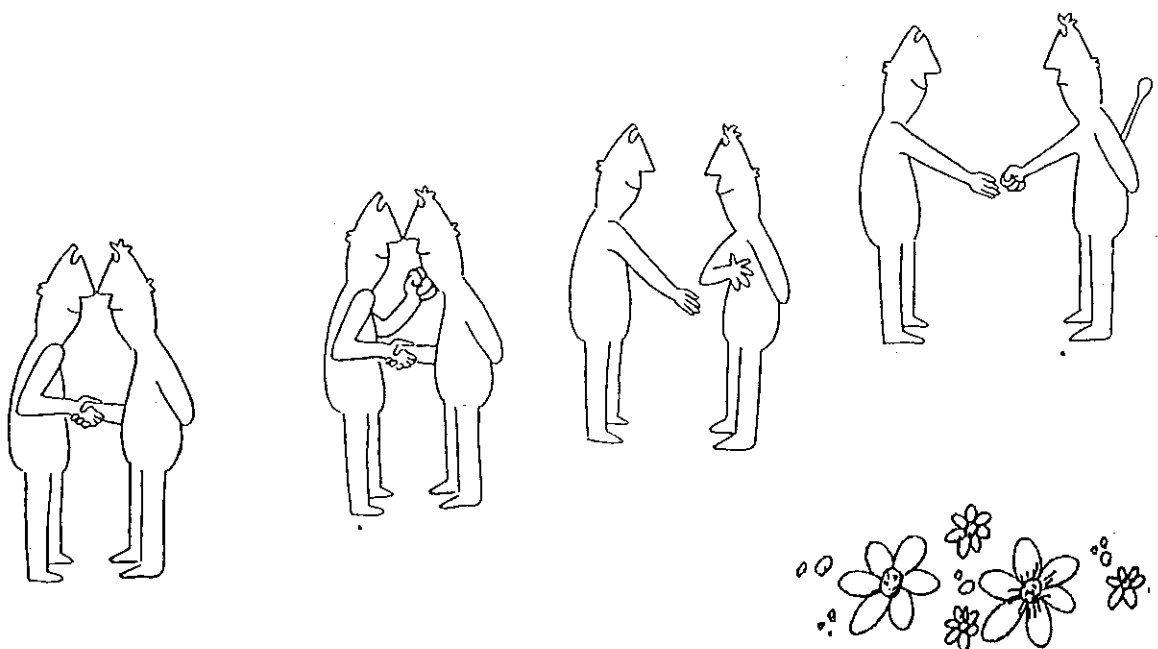
במקום החיים החברתיים הספונטניים, עברנו לחיות כאינדיבידואלים, ותחת הדאגה לאינטרס הקולקטיבי המשותף, אינטרסים אישיים מכתיבים את משאלות ליבנו ואת אורחות חיינו. גם במעגל הזה אנו נדרשים לאותם עקרונות שהוזכרו לגבי המעגלים הקודמים: לדעת להגביל ולרסן את עצמנו, ולהשכיל להשתמש בחכמת הוויתור.

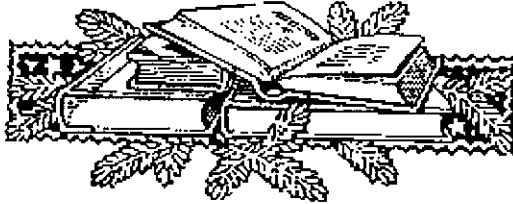
הימים ימי ספירת העומר, בהם אנו נזכרים בתלמידי רבי עקיבא שמתו משום שלא נהגו כבוד זה בזה. לא בכדי זימן לנו סדר קריאת הפרשות של ימים אלה את פרשת קדושים שבמרכז התורה המביאה בפנינו את המצוות החברתיות הקרדינאליות: "לא תלך רכיל בעמך... לא תשנא את אחיך בלבבך... לא תקס ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני ה'".

שבוע קודם לכן קראנו על טהרת המצורע שחטא לפי דברי חז"ל בהתנהגותו החברתית. רש"ר הירש מסביר את שחיטת הציפור במהלך טקס הטהרה של המצורע בכך שהציפור מסמלת את החופש המוחלט. שחיטתה מייצגת את הנכונות של האדם שחטא בחטאים חברתיים לוותר על החופש המוחלט שלו, ויתור שמאפשר קיומם של חיים חברתיים תקינים.

אם חפצי קיום אנחנו וחשוב לנו לא רק להתקיים, אלא גם להתקיים בכבוד ובכבוד הדדי, אנחנו נדרשים לעבוד עם עצמנו עבודה רצינית שכרוכה בלא מעט ויתורים למען האחר ולמען היחד.

עם תחילתה של שנת השישים לניר עציון עלינו לדעת להיאחז בבארות שעדיין יכולות להוות מוקדים להזדהות אנושית בין חברים ולקשר חברתי. אמנם לא נחזור ולא נשחזר את מה שהיה בעבר. אבל יש לנו עדיין מוקדי בארות, המהווים גם מוקדי בערה חברתיים. השאלה אילו מוקדים הם אלה, האם מוקדי בערה של אש המחלוקת, או מוקדי בערה של חום אנושי. בשנת השישים יש להעמיק את הבארות שסביבן ניתן להתכנס, ולמלא אותם במים של תוכן. חגים ואירועים משקיים וחברתיים הם מוקדים מובהקים של בארות שכאלה. צריך לנצל אותם כמנוף להידוק של הקשר החברתי. נתחבר סביב הבארות שנותרו, נשתמש בחכמת הוויתור, ונזכה לשרוד, לחיות בכבוד וגם לפרוח.

פינת ההלכה

מאת הרב רונן

האם מותר למכור אביזרים הקדושים לנצרות לצליינים הבאים לארץ?

שאלה:

לרגל ביקורו של ראש הכנסייה הנוצרית בישראל יחד עם צליינים רבים, ולאור המאמצים שעושים אנשי משרד התיירות לעודד תיירות צליינית לישראל, נתייחס הפעם לנושא הלכתי הקשור בתיירות זו. השאלה היא: האם מותר ליהודים לעסוק במכירה של צורות צלב, מים מהירדן וחפצים הקדושים לנוצרים המבקרים בארץ?

תשובה:

באשר לצלב פסק הרמ"א (יו"ד קמא, א) שצורת שתי וערב שמשתחוים לו דינו כצלם של עבודה זרה, ואסור להחזיקו או ליהנות ממנו, אולם שתי וערב שתולים בצוואר לזיכרון, לא נחשב לצלם ומותר למכור אותו, וכן פסק בעל החכמת אדם (פה, א) אולם פסוקים אחרים החמירו בדבר, וראו גם בצלב שעונדים כתכשיט צלם (ספר זכור לאברהם), והיו מי שכתבו שיש הבדל בין סתם צב שמותר לבין צלב שעליו יש תבליט של צורת אדם או אשה ובנה בחיקה שאסור (ש"ד). בשו"ת החדשות מרבי עקיבא איגר נטה לאסור, אולם התיר כשמדובר בהפסד מרובה. הלכה למעשה יש אפוא להימנע ממכירת צלבים וכיו"ב לנוצרים, ורק כשמדובר בתכשיט ללא תבליט ובהפסד מרובה יש מקום להתיר זאת.

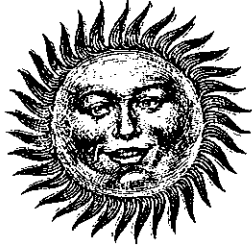
שאלה:

בעיני הצליינים יש ערך מיוחד למי הירדן והיו שרצו לשלוח מהם לחו"ל על מנת למכור אותם שם. בניגוד לשאלה הקודמת, כאן מדובר במים רגילים, ולא באביזרים בעלי אופי דתי או פולחני? נשאלת השאלה האם מותר למכור להם מים אלה, בידיעה שהם ישמשו לצרכים פולחניים?

תשובה:

בשולחן ערוך (יורה דעה סימן קנא, א) נאמר: "דברים שהם מיוחדים למין ממיני עבודת כוכבים שבאותו מקום, אסור למכור לעובדי אותן עבודות כוכבים שבאותו מקום. ואם קונה הרבה ביחד, שניכר הדבר שהוא קונה אותם לסחורה, מותר... ודברים שאינם מיוחדים לה, מוכרים אותם סתם. ואם פירש העובד כוכבים שהוא קונה אותם לעבודת כוכבים, אסור למכור לו אלא אם כן פסלן מלהקריבו לעבודת כוכבים". בעקבות הלכה זו ציין הרמ"א בהגהה שלו שאסור למכור לעובד כוכבים מים, כשיודעים שרוצה לעשות מהם מים על מנת להטביל בהם או להזות מהם. הרב הראשי הראשון של"צ לשעבר הרב בקשי דורון נשאל שאלה זו על ידי מדריך תיירים אשר כומר מארה"ב הציע לו לעשות עסקה של שיווק מי הירדן לנוצרים שם. הרב בקשי דורון פסק בה על פי דברי השולחן ערוך הנ"ל ופוסקים נוספים שאין היתר לעשות זאת (שו"ת בנין אב, א, לה).

זהרי חמה

לאה רוזנברג

"תנו רבנן הרואה חמה בתקופתה ... אומר ברוך עושה מעשה בראשית ואימתי הוי (מתי חל הזמן שחמה בתקופתה?) אמר אביי, כל כח' שנין, והדר מחזור, ונפלה תקופת ניסן בשבתאי, באורתא דתלת נהגי ארבע. (כל 28 שנים, כאשר חוזר המחזור, ונופלת תקופת ניסן במזלו של שבתאי, בלילה שבין שלישי לרביעי) " ברכות נט ב

כח' שנים הצטערת על כך שברכת החמה הקודמת נעלמה מעיני, אע"פ שמידי חורף מזמן לי אבינו שבשמים הזדמנויות רבות לברך "עושה מעשה בראשית", שאינה דומה ברכת "עושה מעשה בראשית" המזדמנת לאדם אחת לכח' שנים לברכה הנאמרת מידי חורף בחורפו. כדי להפחית אחד משישים מאותו הצער, נדברתי ביני לביני שבפעם הבאה שתזדמן מצווה זו לידי, אשתדל לברכה במקום בו הושחת העולם ונתלו המאורות ברקיע השמיים, מול מקום מקדשנו בירושלים עיה"ק תובב"א.

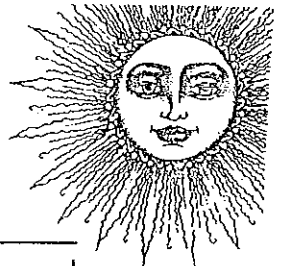
אלא שמסובב הסיבות ביקש לראות כיצד אני מצרפת מחשבה למעשה וגלגל לפתחי מכשולים שונים ומשונים.

השנה, זימן הקב"ה את ברכת החמה ביד' בניסן, ערב חג הפסח, פחות מיד' שעות (זמניות) לפני התקדש החג.

ברכת החמה מזדמנת לאדם אחת לכח' שנים אך ברכת החמה בערב פסח נדירה עוד יותר. יודעי סוד¹ מספרים שזו הפעם השלישית מאז בריאת העולם שברכת החמה מזדמנת ביד' ניסן, הראשונה ביציאת מצרים, השנייה בנס מרדכי ואסתר והשלישית השנה. מחשבי עיתים (ומשביתי שמחות) מצאו עוד כמה תאריכים בהם חלה ברכת החמה בערב פסח² אך איש אינו מטיל ספק בנדירות המועד הזה.

אל תהיה קלה בעיניכם נסיעה באשמורת הבקר לעיה"ק כשבוערב צריכים לערוך ליל סדר לכשני מנייני אנשים כן ירבו. אלא שבדרך שרוצה אדם ללכת מוליכין אותו וכשבועיים לפני התקדש החג התקבלה בביתנו הזמנה לחוג את ליל הסדר בק"ק סוסיא תובב"א". ההזמנה, הפכה את רעיון הנסיעה לברכת החמה בירושלים לקצת יותר ריאלי וקצת פחות מסובך. אלא שאז צץ לו מכשול אחר, כחמישה ימים לפני המועד המיוחל לו ציפיתי כח' שנים החל גופי להראות אי אילו סימנים של חולי (מהתרגשות, או מקוצר רוח ועבודה קשה?), זה התחיל בנזלת עקשנית ועבר לכאבי גפיים ומיחושים שונים ומשונים. בתחילה עוד ניסיתי להתעלם מהאותות, עבדתי בקדחתנות ובמשנה מרץ והעלמתי מהישג עין את כל המדחומים בבית, אבל המציאות הכריעה, והמדחום הראה 39 מעלות.

בעזרת תפילות רבות, מחצית הטון כמוסות ויטמין C³, וקוב של שיקוי לימון, החום ירד, אבל אז הגיעו התחזיות הקודרות, שבישרו על גשם ושמיים מעוננים ביד' ניסן בכל רחבי ארץ הקודש. אין סיכוי לאף אדם לראות זנב קרן שמש, קל וחומר שלא לברך את ברכת החמה.

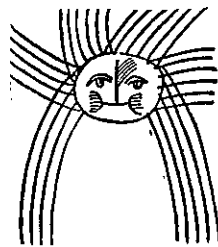

¹ הובא בשם האדמו"ר מאוסטרצובא

² בשנים: חסטי, דתנני, דשסטי, תרפה' וכולן היו גם במוצאי שמיטה.

³ תודה לדניאלה.

בעת הזאת החלו גם הספקות לכרסם. "תגידי, יצאת מדעתך?" (אמר לי חבר בטלפון) "לעשות השתדלות כזאת גדולה בשביל איזו ברכה לשמש, ממתי את מאמצת לך גינונים בגוון פגני?" "הרעיון הזה של ברכת החמה נראה לי מעט מגוחך" שח לי בני (זה מה שקורה ששולחים בנים להר המור). גם המאמרים המלומדים שקראתי הוסיפו קוים לספקנות. בליל יד', מצאתי את עצמי מתהפכת על משכבי ותוהה אם כל העיכובים הללו אינם אות משמים. כשאני מלאה ספקות נפלה עלי תרדמה ובחלומי אני מגיעה לירושלים רק לפנות ערב, ומפסידה גם הפעם את ברכת החמה.

באור ליד' ניסן, באשמורת השלישית (ב-3 לפנות בקר, ליתר דיוק) צלצל השעון המעורר בביתנו. חמש דמויות קמו מהמיטות העמיסו את המטלטלים שנארוזו מבעוד מועד, וישמו את פעמיהם לרכב. השמיים היו מעוננים חלקית, אור ירח של ליל יד' קידם את פנינו וגם הכוכבים זהרו באור מיוחד. התחלה טובה, מלמלתי לעצמי. חכי, חכי, בטח בירושלים יורד גשם סוחף השיבה "משביתת השמחות" שבתוכי.

כבר ב"גינות סחרוב" הרגשנו תכונה מיוחדת, וככל שהתקרבנו לעיר העתיקה התכונה גברה. את רכבנו השארנו הרחק, כיוון שכל הדרכים המובילות לעיר העתיקה היו חסומות. ואז פגשנו אותם... נהרות אדם, אנשים נשים וטף רצים לעבר שריד מקדשנו. נערה הייתי וגם בגרתי ולא ראיתי ריצה של כל כך הרבה אנשים לעבר הכתל המערבי.

בחרנו לרוץ בדרך הארוכה⁴, כי כל הדרכים הקצרות⁵ היו חסומות בהמוני אדם.

כשהאירו פני המזרח מצאתי את עצמי בעזרת הנשים של ישיבת הכתל, בחלון הצופה אל מול פני הר הבית. השמיים היו נקיים מעננים וזוהרים בגוון המיוחד שבין תכלת לכרתי השמור לשמי ירושלים בלבד.

רחבת הכתל הייתה מכוסה במרבדים אנושיים וכך גם הגגות. לא היה גג בירושלים שלא נמנו עליו כמה עשרות מיניינים. וכולם עומדים צופים ומשתחווים רווחים ומתפללים בכוונה ובהתרגשות.

ואז בקע קמעה קמעה אורה של איילת השחר מעבר לרכס זיתים.

עשרה קבין של זיו ירדו לעולם, תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו, שאין דומה אור השמש בירושלים לאורה בכל מקום אחר בעולם וביום שמברכים על החמה על אחת כמה וכמה.

צריחי המסגדים בהר הבית, המצבות בהר הזיתים והמגדלים ברכס צופים כולם נצבעו בגוונים כתומים.

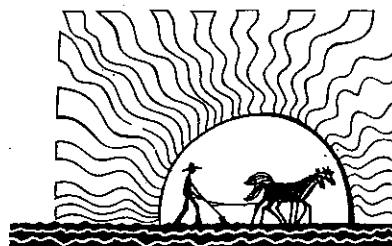
אל מול המראה המפעים הזה ברכו רבבות אנשים כאיש אחד בלב אחד את ברכת עושה מעשה בראשית.

וזו הייתה רק החזרה הגנרלית.

בשנה הבאה באותו היום ובאותה השעה נהיה כולנו שם "הפסח נשחט בשלוש כתות נכנסה כת ראשונה..."⁶

ואח"כ כולם מוזמנים ל"גג"⁷ לאכילת קרבן פסח.

"אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו"

⁴ הרובע היהודי

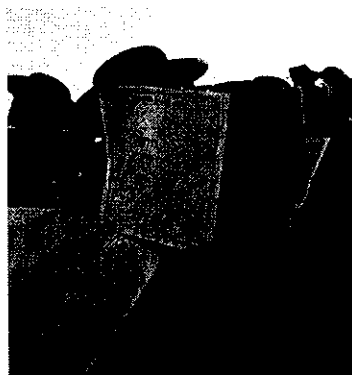
⁵ שוק

⁶ פסחים ח' ה'

⁷ גג בית הורי

ברכת החמה בכותל

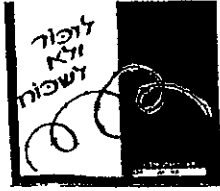
להתראות בברכת החמה
הבאה , בירושלים הבנויה.

ברכת החמה
בניר עציון

ליום השואה

סיפורה של ציפי רון

ב-19 במרץ 1944 פלשו הגרמנים להונגריה.

תוך שלושה וחצי חודשים, עד סוף יוני הצליחו לגרש את כל יהודי הונגריה מערי השדה למחנות השמדה, במבצע המהיר ביותר בתולדות השואה.

בבודפשט, נותרנו עדיין בבתים מסומנים ב"טלאי צהוב" בחזית הבית, לשם נדרשנו להעתיק את מקום המגורים תוך ימים ספורים. היה זה מעין גטו מפוזר.

לאחר זמן לא רב נצטוו הנשים מגיל 18-40 להתייצב לפלוגת עבודה מחוץ לעיר. בבית נשארו רק הזקנים, החולים ואני בת ה-12. הילדים, רובם עברו לבתי ילדים בהשגחת הצלב האדום. העדפתי להשאר. קיוויתי שאימי תחזור ונוכל להסתדר עם תעודות מזויפות שקיבלתי מגוי מכר.

ב-15 באוקטובר חל מפנה דרמטי. הורטי, עוצר הונגריה הכריז על פרישת הונגריה מן המלחמה. ניסיון שביתת הנשק נכשל, והורטי סולק מהנהגה. באותו יום תפסו את השלטון מפלגת צלב החץ וכנופיית האספסוף. באותו יום אמא שלי ברחה מפלוגת העבודה. תכננו למחרת לעזוב ולהסתתר עם התעודות שכבר היו ברשותי, אך אנשי צלב החץ הקדימו אותנו. מוקדם בבוקר פשטו על הבתים היהודיים ובמקום הוציאו את מי שהיו כשירים לעבודה. כמובן, ביניהם היתה גם אימי. התעקשתי ללכת איתה הפעם, אך אחד מן האספסוף בעט בי, התגלגלתי במדרגות וכשהתאוששתי אמא שלי כבר לא היתה.

היהודים, שנתפסו הובלו ברגל לאוסטריה, למחנה הריכוז מאוטהאוזן. הצעדה, שנמשכה למעלה מחודש ימים נזכרה בשם: "צעדת המוות".

כל שבוע קבלתי גלויה בדואר מאימי. לפי התקדמותם מעיר לעיר, הבנתי שצועדים לכיוון הגבול האוסטרי. החלטתי לקחת על עצמי משימה, שגם ראול וולנברג הדיפלומט השוודי לא תמיד הצליח, למרות שלא ידעתי על קיומו. הייתי נחושה לנסוע, לאתר את הצועדים ולהבריח את אמא שלי משם.

תלשתי את ה"טלאי הצהוב", התגנבתי מהבית ונסעתי ברכבת לעיירה שממנה קבלתי את הגלויה האחרונה. לאחר ששאלתי אנשים רבים, נודע לי שהשיירה עברה במקום יום קודם. חזרתי לתחנת הרכבת כדי לנסוע עוד תחנה ולמצוא אותה שם. באותו רגע הופצצה התחנה. אנשים נהרגו, רכבות ומסילות נפגעו, ולכל מי שעמדנו שם המומים, הודיעו שרכבת אחת ויחידה חוזרת לבודפשט. אי אפשר לנסוע הלאה.

ציוו על כל הנוסעים לשבת במעגל באולם ההמתנה. ההמתנה היתה ממושכת ומורטת עצבים. כל הזמן נכנסו שוטרים ואנשי צלב-החץ לבדיקת תעודות. לא היתה לי שום תעודה מזהה, שכחתי את התעודות שלי בבית, לקחתי רק את של אמא. כל פעם עשיתי עצמי ישנה. עברתי גם את זה. חזרתי לבודפסט. ירדתי מן הרכבת בתחנה בשעה 9 בערב. הייתי תשושה, כל היום לא באו אוכל או שתיה אל פי. המון אנשים, כולם הולכים לכיוון היציאה. לפני היציאה עומד שולחן ארוך, לידו יושבים אנשי אס אס ובודקים תעודות לכל אחד. אין דרך אחרת לעזוב את התחנה. האטתי את ההליכה, עמדו לפני שניים-שלושה אנשים. כוחותי אזלו מרוב פחד. נעצרתי. פתאום, כמו אות מן השמיים, נשמעה אזעקה. כולם רצו למקלטים ואני נמלטתי החוצה והסתתרתי בתא טלפון. הזכויות התנפצו עלי, אך לא נפצעתי. בעיר היתה עלטה, חושך מצריים, עיר רפאים. בהתקפה אווירית לפי החוק אסור להימצא ברחוב. לא היתה לי ברירה, הפצצות נפלו לא רחוק ממני, התחלתי לרוץ בכל הכוחות, ריצה מטורפת עם קצת הפסקות. אחרי חצי שעה עמדתי לפני הבית באפיסת כוחות. הבית היה נעול. ליהודים אסור היה לצאת מהבתים בכלל. השעה היתה 10 בערב, מי ישמע את הדפיקות שלי? לא רציתי לצעוק כדי לא לעורר תשומת לב מהבתים הלא יהודיים הסמוכים. לבסוף, כאשר האחראי לבית פתח את הדלת לא האמין למראה עיניו, בו ברגע התעלפתי, אבל הייתי כבר בידיים טובות. למחרת גיליתי ששכחתי על בגד אחד את הטלאי הצהוב.

הגטו בבודפסט הוקם בסוף נובמבר, נסגר וגודר בלוחות עץ. אספקת המזון היתה סדירה בתחילה, צלחת מרק ופרוסת לחם עם ריבה מדי יום, ככל שהתקרבו הרוסים לעיר המצב הוחמר.

בסוף דצמבר התחילו קרבות רחוב מבית לבית, ובגטו הצפוף, מוכה מחלות וכינים, גם את האוכל המינימלי אי אפשר היה לספק לנו. ישבנו במקלט יום ולילה, שומעים את ההפגזות, מדי פעם נופלות פצצות. היינו מיואשים ואדישים לכל.

יום אחד הופיע בחור צעיר, הציג את עצמו: "אני רופא, המלחמה עוד מעט תגמר ואתם צריכים להחזיק מעמד." הוא ביקש מכולם להתפשט, לבדוק למי יש כינים בבגד. כינים בבגד, סכנה להתפרצות מחלת הטיפוס. עבר מאחד לשני, לכל אחד מצא כינים בבגד. לפני שהגיע תורי החלפתי מהר קומבניזון, שעוד לא לבשתי והיה נקי מכינים. הוא העמיד אותי על שולחן ושאל איפה ההורים שלך? מי דואג לך? אמרתי: אני לא יודעת איפה ההורים. מה את עושה שאין לך כינים? אמרתי: בין הפגזה להפגזה אני עולה למעלה ומתרחצת קצת. התשובה שלי מאוד מצאה חן בעיניו, מה שלא בדיוק היה נכון. קחו דוגמה מהילדה הזאת ואז תשארו בחיים, אמר.

בערב הוא ניגש אלי ואמר לי בשקט: אני רוצה להציל אותך. כל ערב אתן לך קוביית סוכר, אסור לאף אחד לדעת, כי ירצו לקבל גם אחרים ואין לי מספיק. המלחמה תגמר תוך שבועות ואת תשארי בחיים. אוכל כבר לא היה, קוביית הסוכר משך שלושה שבועות, אולי זה שהציל את חיי.

דברים ליום הזכרון - לחללי גוש עציון

יעקב שיפמן

בשנת תש"ח, בד' באייר, נפלו 240 לוחמים בגוש עציון. אחרי שהתפרקו מנשקם כציון לכניעה ללגיון הירדני, לפי הוראת הנהגת הישוב ודוד בן גוריון בראשם. הליגיון הצליח לכבוש את ההר הרוסי. מוש, מפקד הגוש, שרץ לעזרתם נהרג וכן רבים מן הלוחמים. המשלטים שהגנו על כפר עציון נעזבו ושדה התעופה נכבש. לא היתה כל אפשרות להגיש עזרה לגוש. הדרך היחידה היתה להכנע. אולם הערבים- הכנופיות והצבא הירדני, ניצלו את המצב וירו על המגינים הבלתי מוגנים, ללא נשקם וטבחו בהם. הנופלים: 80 חברי כפר עציון, ביניהם 20 חברות בגיל 20, רובן עולות חדשות, לוחמי חי"ש דתי, לוחמי פלמ"ח ומגויסים נוספים.

אני רוצה הפעם להקדיש את דברי לזכרם של שלשת חברי שהיו בין הנופלים – אברהם שנור, אלכסנדר נויגר ודב שפיצקופף הי"ד.

אברהם שנור ואלכסנדר נויגר הגיעו לוילנא עם זרם הנוער הציוני אחרי שוילנא נמסרה לליטא והיתה אפשרות לקיים פעילות ציונית וקשר עם ארץ ישראל. אחרי שהגיעו ארצה לקבוצת אברהם, התגייסו שניהם לצבא הבריטי להלחם נגד הגרמנים. בתום המלחמה ושחרורם מהצבא הגיעו לכפר עציון ושם התחדשה החברות שלנו.

אברהם שנור, היו לו ידי זהב ולב של זהב. הוא הצטיין במזג עליו ושופע חיים ובאומץ לב. בזמן המצור יזם מפעל מיקוש בו פעל כמעט ללא חומרים ואת המוקשים סיפק לכל נקודות הגוש ומשלטיו. הוא נהרג בפיצוץ במקלט במנזר הגרמני בו שכב פצוע.

אלכסנדר נויגר היה בחור שקט ומסור שהלך תמיד לאן שנדרש ובלט בנכונותו לעזור בכל אשר ידרש. גם הוא עסק בהכנת המוקשים שהפילו רבים מחיילי האויב.

החבר השלישי – דב שפיצקופף נולד בוורשה ועם הצטרפותו לכפר עציון עבד בעבודות החקלאיות הקשות ביותר בחריש ובהכשרת הקרקע. אחר כך נכנס גם הוא לעבודה במסגריה אהב את עבודתו ושמח בחלקו. היה בחור פעיל ומסור המסתגל במהרה לכל עבודה. גם הוא עסק בהכנת מוקשים בימי המצור.

אני הייתי הרביעי בחבורה.

היינו חברים מאוד קרובים ובכל מצב היינו פתוחים לעזור לכל מי שהיה זקוק. ארבעתנו גרנו באוהל אחד, בימי בקיץ ובימי החורף הקרים. ביחד סעדנו וביחד עבדנו במסגריה: במסגרות, בנפחות, באינסטלציה ואפילו קצת בחשמלאות ולבסוף גם נישאנו, שלושה מאיתנו, באותו יום לבנות מילדי טהראן.

ב- 4 במאי, בהתקפה שלפני האחרונה נשלחתי אני, היחיד מבין הארבעה שלא עסק במוקשים, לעלות ל"אוכף המוכתר" עם מקלע השוורצלאוזה, עליו הייתי אחראי. זה היה מקלע גרמני כבד אשר הוגנב אלינו בתוך האוטובוס, בזמן שהצבא הבריטי ליווה את ההורים השכולים של הל"ה. בזמן הלוויה קבלתי הדרכה על המקלע.

המקלע היה כל כך כבד וגדול שהיה צורך לשאת אותו בחלקים. בקיצור, קבלתי הוראה לעלות עם הצוות שלי והמקלע לאוכף המוכתר אולם, לאחר שהתברר שהליגיון מתכנן לעלות לאוכף, מצוייד בנשק שריון, קבלנו הוראה מיעקב אלטמן, המפקד האזורי לרדת חזרה לכפר. כל אחד לקח את החלק שלו והתחלנו לחזור. תוך כדי ירידה שמתי לב שהתחמושת נשארה על ההר. מיד השארתי את החלקים של המקלע ורצתי חזרה למעלה לאסוף את התחמושת והתחלתי שוב בירידה. אז הרגשתי בירייה ברגל. לא יכולתי יותר ללכת. התחלתי לזחול לכיוון המטע על מנת למצוא מחסה מפני היריות. אז ראיתי מהכיוון של המשק שטנדר נהוג בידי חברי אברהם ודב, מתקדם אלי. הם הגיעו אלי, הורידו את האלונקה שהיתה על הטנדר, אברהם לקח את החולצה שלי, קרע אותה וחבש לי את הרגל כשהוא קושר אותה אל מקל שמצא במטע. העלו אותי על הטנדר ובנסיעה זהירה הביאו אותי אל בית החולים בכפר עציון.

למחרת, לפי הוראת הרופא נשלחתי באוירון לרמת גן לבית החולים. שם נשארתי עד לניתוח והחלמת הרגל.

מארבעת החברים, אני לבדי נשארתי בחיים. אברהם, אלכסנדר ודב נהרגו כולם בקרב האחרון ב- 13.5.

יהי זכרם ברוך!

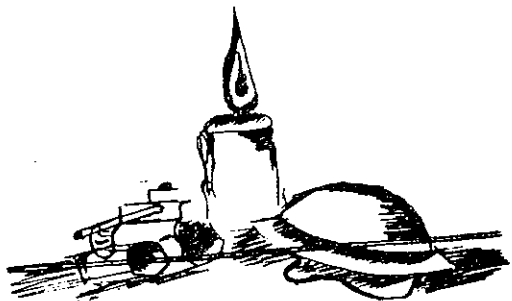
לזיכרון

שלוש דב בירנבאום ז"ל	- ו' באדר ב' תשי"א
מנחם יעקב ז"ל	- כ"ז באדר תשי"ג
מאיר קולמן ז"ל	- י"א באדר תשמ"ח
יוסף לוי ז"ל	- כ"ח באדר תש"ן
חיים זוהר ז"ל	- כ"ב באדר א' תשנ"ז
איטה (אולגה) גולדשטיין ז"ל	- ט"ז באדר תשנ"ח
ישראל בן ארי ז"ל	- כ"ב באדר ב' תש"ס
יונה בן סירא ז"ל	- ב' באדר א' תשס"ה
משה לוי ז"ל	- כ"ח אדר א' תשס"ח
יצחק כספי ז"ל	- " בניסן תשמ"ז
אברהם ויס ז"ל	- י"ט בניסן תשכ"ה
שלמה דובדבן ז"ל	- כ"ז בניסן תשל"ה
ישי שטייך ז"ל	- כ"ט בניסן תשמ"ב
דבורה פלביק ז"ל	- כ"ב בניסן תשמ"ה
ברוך פריפלד ז"ל	- כ"ב בניסן תשנ"ג
חיה פנינה ברוק ז"ל	- ו' בניסן תשנ"ז
זהבה שוורץ ז"ל	- ט"ז בניסן תשנ"ז
צבי שוורץ ז"ל	- ו' בניסן תש"ס
צילה גרפונקל ז"ל	- י"ז באייר תשנ"ג
מיכל טל ז"ל	- כ' באייר תשנ"ג
חווה מיכאלי ז"ל	- י"ג באייר תשנ"ו
יוסף שהם ז"ל	- ז' באייר תשנ"ז
יאיר שהם ז"ל	- י"ד באייר תשנ"ז
פנינה בן סירא ז"ל	- ט' באייר תשס"ז

חללי כפר עציון שנפלו בקרבות תש"ח

לזכרו של עמנואל בן ישי (בנישו) הי"ד

מתוך אתר משרד הבטחון

עמנואל אהב להביע בכתב את מחשבותיו, את דעותיו ואת תכניותיו לעתיד. הוא עשה זאת בעיקר ביומנים, שרשם במחברות רבות, בתקופת לימודיו בבית הספר התיכון ובתקופת שירותו בצבא וכן בעשרות מכתבים, ששלח למשפחה, לחברים ולידידים. באוהל-בשדה, בהפסקה בין סיורים ביחידת הסיור, או במעוז בתעלה, כתב עמנואל דפים רוויים תיאורי טבע מרהיבים, מחשבות והגיגים של צעיר, ששום נושא שבעולם לא היה זר לו.

הוא הביע דעות ומחשבות בענייני חברה ותרבות, כתב על עם ישראל ועל ארץ ישראל, על צה"ל וחייליו, על תורת הפיקוד והמנהיגות, על היחסים שבין קצין לחייל ובין מפקד לפקודו. השירים שכתב היו ליריים וספוגים נשמה יתרה. נשמה ספרותית ולירית זו שכנה בגופו של לוחם מעולה העשוי ללא-חת, של מפקד וקצין וחבר למופת.

בדברי הערכה עליו, שכתב מפקדו זמן קצר לפני נפילתו, אמר המפקד, כי עמנואל הוא קצין מוכשר, בעל מרץ, יוזמה ומחשבה מבריקה, אמיץ ביותר ושאתן, מפקד הגון ומקובל על חבריו ועל חייליו. רגישותו המיוחדת נתגלתה ביחסו למשפחות, ששכלו את בניהן, חבריו לנשק. הוא היה קשור מאוד למשק ניר-עציון, ורב היה כאבו וכאבם של חברי המשק, כשנאלץ לעזוב את המשק, מסיבות משפחתיות, שלא היו תלויות בו.

עמנואל היה מאמין גדול בצה"ל והשקיע מאמץ ומחשבה רבים בפיתוחן של שיטות לחימה, ושל אימון והדרכה. הוא ראה בצה"ל כלי מלחמה למאבק למען המשך קיומו של עם ישראל. כמדריך וכמפקד היה קפדן ואף קשוח, דורש הרבה מעצמו ומחייליו, מקפיד על ביצוע מושלם של המשימות, מגיב בחומרה על עבירות משמעת ועל רשלנות. אך כל אלה היו לגביו אמצעים להגברת רוח הלחימה של החיילים ולשיפור רמתם המבצעית כלוחמים. וכמו שנכתב עליו בחוברת הפלוגה "הוא היה האבא של הפלוגה".

גד-אברהם רז (רייסמן) הי"ד

מתוך עיתון חוף
הכרמל אייר
תשס"ט

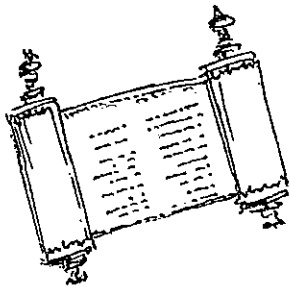
בנם הבכור של זאב ורחל, גד-אברהם, נקרא על שם אביו של זאב, נפל במלחמת שלום הגליל, כשהוא בן 28 והותיר אחריו אישה בהריון ושלושה ילדים.

את נכדם, שנולד יתום, הביא זאב לברית מילה, חווייה אותה הוא מגדיר כאחת הקשות שיכול אדם לעבור בחייו.

גדי, בעל אישיות יוצאת דופן, שעבר מהפך אישי עמוק, לאחר ששרד את מלחמת יום כיפור, התחזק באמונתו והפך לתלמיד חכם וגדול בתורה, היה איש חינוך. "גדי היה חונך של ילד משותק ואילם, אותו הוא שאף בכל מאודו, לשלב בחברת הילדים הרגילה", מספר זאב, "לפני שנה, כשהגיע אותו ילד לגיל 45, הוזמנו על ידי הוריו לטקס הכרתו לרב נות. מידי שנה הוא מגיע לאזכרה של גדי, אותו הוא מגדיר כמורו ורבו. עד היום", מציין זאב, "אנחנו מקבלים מכתבים מחברים ששירתו איתו ומבקשים לספר לנו על גודל אישיותו ונשמתו וכתיבסר ילדים, שנולדו לחבריו ליחידה, נושאים את שמו".

גדי נפצע אנושות בעת פעילות במהלך המלחמה ובשל קשיים בחילוץ, דימם למוות ונפטר לבסוף, בדרכו לבית החולים.

הכנסת ספר תורה לזכרו של מגן

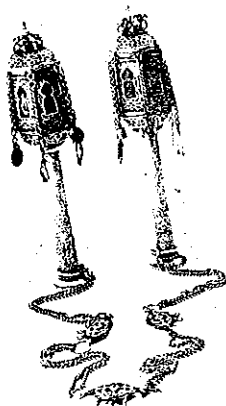
יונה פרידמן

(הוקרא בטקס יום הזכרון)

יש רגעים בחיים המביאים להתרוממות רוח, הוד של קדושה, אור בנשמה ולהתרגשות גדולה.
הם נשמרים בלב לעולם ונותנים כוח וחיות לעתיד.
כזה היה יום י"ג ניסן, אור לערב פסח.
זכינו להשתתף בטקס מיוחד של סיום כתיבת ספר תורה לזכר בננו מגן, שנתרם ע"י מר רעננערט ומשפחתו באמצעות ישיבת נתיב אריה.
כתיבת ספר התורה לזכר מגן הוא בשבילנו מאורע רב משמעות בחיינו, ומסמל את הברית האמיתית בינינו לקב"ה, הברית שעליה נפל מגן.
התורה ששמרה לאורך ההסטוריה על עם ישראל והיא מרכז חיינו ככתוב: "כי היא חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה", ואין זכרון חשוב וגדול יותר מאשר לכתוב ספר תורה לזכר בננו שנפל בשרות ארצו.
ספר זה שיכנס בעז"ה בל"ג בעומר הקרוב לבית הכנסת שלנו, נחתם בישיבה מול הר המוריה המשקיפה על הכותל המערבי. כמה סימלי ומלא רגש יש דווקא במקום הזה, המקום שבו הניח מגן תפילין לבר המצווה.

אנו מודים לכל מי שער לנו להגיע לרגע הגדול והנשגב הזה, ומקווים שהכנסת ספר התורה לבית הכנסת תהיה מאורע רב חשיבות בחיי ניר עציון.

טוני ויונה

שישו ושמחו בשמחת תורה

בהודיה לה' יתברך, הננו מתכבדים להזמיןכם

לטקס הכנסת ספר תורה

שנתרם ע"י ר' יצחק לייב רעננערט ומשפחתו הי"ו

לע"נ בנו סמ"ר **מגן פרידמן** הי"ד

שנפל בקרב בלבנון בט"ו תשרי תשנ"ט.

הטקס יתקיים, אי"ה, בל"ג בעומר, י"ח אייר (12.05.09)

במושב ניר עציון

בהשתתפות הרב הצבאי הראשי תא"ל אביחי רונצקי.

17:00 – קבלת פנים בבית המשפחה

18:00 – הכנסת ספר התורה בשירה וריקודים-מבית

המשפחה לבית הכנסת בניר עציון

תפילת מנחה

ברכות :

הרב הראשי לצה"ל תא"ל אביחי רונצקי

רב מושב ניר עציון – הרב רונן לובין

דבר המשפחה

תפילת מעריב

כיבוד

משפחת פרידמן

ובית ניר עציון

לזכרה של מיכל טל ז"ל

דברים שנאמרו ע"י מרב טל בטקס יום הזכרון

קולך אבד לי
מגע ידייך בידי אבד לי
ההליכה שלך והחיוך שלך אבדו לי
והריח של גופך אבד לי
חום גופך אף הוא אבד לי
ומבט עינייך המלטף אותי אבד לי
וכל המשחקים בהם שיחקנו בשבתות בבוקר אבדו לי
וכל המשחקים בהם לא נשחק עוד גם הם אבדו לי
וכל הדברים שלא נחווה ביחד גם הם אבדו לי
וכל מה שיכולנו לעשות אבד לי
לראות אותך שמנה ומזדקנת
להכיר לך את האיש שיהיה בעלי
ולבקש שתשמרי על הילדים שלי שמבקשים להיוולד מתוכי
וגם לריב איתך ולהשלים ושוב לריב כל זה אבד לי
וכל מה שנותר בפי
הוא טעמה המר של
החמצה

ברכת החלמה מהירה

ושלימה

לטיבי שחר
לחנה הילף
ללאה בן ארי

לזכרה של נעם ליבוביץ הי"ד

גלית ליבוביץ

כשפוגשים אנשים חדשים אז שואלים מה שלומך? ואיך קוראים לך? איפה את גרה? וגם שואלים כמה ילדים?

ואז אני תמיד משתהה וחושבת מה לענות?

אני אמא לחמישה אבל יש רק ארבעה.

אפשר לבחור בתשובה הקלה ולענות - ארבעה. ולקוות שלא ישאלו בני כמה הילדים? ואז ממילא

להסביר את ההפרשים בין הגילאים. או לענות חמישה... אבל גם אז אין כ"כ הגיון בגילאים.

או אולי לעצור ולהסביר שאני אמא לחמישה אבל נותרו רק ארבעה.

כי הייתה לי ילדה, השלישית במספר, נעם קראו לה.

שהייתה צריכה להיות בת 14 אבל היא לנצח תישאר בת 7 שנים ושמונה חודשים.

ואיך אפשר לסכם בכמה מילים ילדות של כמעט שמונה שנים ואיך אפשר לתאר ולהסביר את החלל

הגדול והכאב המלווה אותי תמיד.

לנעם שלי היה שיער שחור רך ומבריק. ועיניים שחורות, צוחקות צוחקות... היה לה צחוק מתגלגל והרבה

שובבות ושמחת חיים.

ונעם שלי, אהבה לטייל, ואהבה חיות וצמחים, ולרכב על אופניים ולשחק כדורגל עם הבנים...

היא אהבה לשיר ולרקוד, ולשחק בתופסת ובמחבואים, וגם סתם לעשות שטויות...

... ילדה כמו כל הילדים.

כן הייתה לי ילדה, נעם קראו לה, כמעט בת שמונה... בכיתה ב', בדיוק נפלו לה שתי שיניים

ראשונות... ועל הברך הייתה לה שריטה...

וביום שלישי בבוקר היא ישבה וכתבה הזמנות למסיבת יום ההולדת שלה - השמיני. והזמינה את כולם

לשבוע הבא.

ובאותו יום שלישי בלילה.

כבר לא הייתה לי ילדה.

את נעם הקטנה שלי הרגו, את האור של החיים שלי ככה סתם כיבו. את השמחה שלי באכזריות לקחו.

וברחו...

ובמקום מסיבת יום ההולדת ישבנו שבעה במשך כל השבוע הבא.

ומאז אין לי ילדה קטנה שקוראים לה נעם, אין לי שיער שחור ורך ללטף ואינני שומעת עוד את הצחוק

המתגלגל... נעם שלי לא זכתה להיות בת שמונה, ויותר לא נחגוג לה ימי הולדת רק ימי זיכרון.

נותרו רק ארבעה.

נעם נהרגה, אולי בעצם כולנו נהרגנו איתה...

מזל טוב!

ברכות להולדת

הנכדים והנינים

איהודית ויוסף בקראן
אהלדת הנין
צולו
נכד ארחלי ופני

אצדינה ודוד בן דוד
אהלדת הננים
ארכא
נכד אאודיה
פורת
נכד אשלומית ויונתן

אצדינה וישי קדר
אהלדת הנכד
יפתח
בן אחאי ושרון

אדבורה ואמן לבון
איהודית ויהושע רייך
אהלדת הבן - הנלה
שי

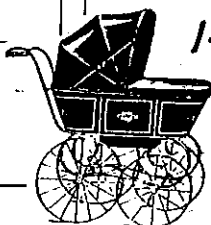
נכדה אלה ואדי

אמתאייסית החדשים:
הראל וויצמן
אאחנן בן סירא
זאתכט אפלט ואובכט אפלט!

אמתחרריט מזה"א:
אלאד ארל
רונן טל
אלאד בן סירא
נלה פרידמן
ברכות הזחה אכואמ!

שפע ברכות

לנאווה ושמוליק זמיר
לבנימין זמיר
לנישואי
שמרת עם דובי
לאילנה ודני בלכמן
לדבורה ויעקב כהן
לנישואי
ענת עם נתנאל

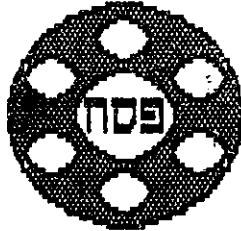
לדניאל
ולמשפחת רנד
מזל טוב
לבר המצווה

ברכות מכל הלב

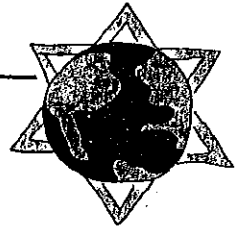

סיפורים ממסעותי בחו"ל

אריה זריבי

פסח בכרתים

בפרק הקודם סופר על מר פארדו שפגשנו בשפת הים ליד המלון בכרתים בערב שבת הגדול בשנה שעברה. המפגש היה מרתק ונתן לי תקווה לפגישות נוספות למרות הסקפטיות שהייתה לי מלכתחילה, שהרי ידוע לכל מי שקצת למד היסטוריה, שבמלחמת העולם השנייה הגרמנים ניסו פעמים רבות לכבוש את האי והמקומיים שידועים כלוחמים נועזים הדפו אותם פעם אחר פעם (זוכרים את הסרט "תותחי נברון" ע"פ ספרו של אליסטר מקלין, עם גרגורי פק האגדי? הוא נכתב בהשראת התקופה). בסופו של דבר, בשנת 1941 הגרמנים הצליחו ונאחזו בצד המערבי של האי ליד העיר כאניה בפעולה המוצנחת הגדולה בהיסטוריה. במאי 44, בשעת בוקר מוקדמת, הנאצים אספו את כל יהודי כאניה – 265 במספר (יש הטוענים שמדובר ב- 284 איש שהיו כל יהודי האי) ואסרו אותם בכלא באגיה. לאחר שבועיים של מעצר בתנאים לא אנושיים, העבירו אותם להרקליון והעלו אותם על ספינת משא בשם טאניס, יחד עם שש מאות אסירי מלחמה יוונים ואיטלקים ושלחו אותה מנמל הרקליון הבירה לפיראוס ומשם למחנות המוות באירופה. הספינה התפוצצה במרחק כמה שעות מהנמל וטבעה. הגרמנים טענו שפצצת טורפדו אנגלית הטביעה אותה, גרסאות אחרות טענו שהגרמנים פוצצו אותה כי במילא הצוות היה מכרתים או שהצוות הגרמני ירד ממנה ואז היא פוצצה. בכל מקרה, הספינה על כל נוסעיה ירדה למצולות, אז לך וחפש יהודים באי אחרי סיפור כזה.

אחרי שהנושאים הלוגיסטיים טופלו, הצוות הגיע, וכך גם מוצרי המזון, המצות והיין כבר היו בדרך, המטבח הוכשר והתחלנו להריח ניתוחות של אוכל וזאת אחרי כשבועיים שאכלנו רק כריכים מהבית, הגיע הזמן להכין מסלולי טיולים לחול המועד, לחפש אטרקציות שונות ולהכין פעילויות לילדים.

עוד מהארץ ידעתי לאן פחות או יותר ברצוני לקחת את האנשים לטייל והיה צריך עכשיו לנסוע לנסיעת הכנה ולבדוק כל אתר ואתר, למדוד זמנים, איפה כדאי לעצור את האוטובוס לשירותים, מה החנייה הקרובה ביותר לכל אתר ואתר, איפה לעצור לצהריים וכו'. מבחינתי אם אין לפחות טיול אחד שכולל אתרים יהודיים, חבל על הזמן וצריך למצוא מלון במקום אחר. מהספרות כאמור, היה ברור לי שאין זכר לקהילה יהודית באי, דובר שם שניצלו בין 4 ל- 7 יהודים באי.

המפורסם שבהם היה קוסטאס פאפאדופולוס התגורר כיום בהרקליון ומספר כיצד ראה כנער את הגרמנים מתעללים ביהודים. זיכרון זה נשאר אצלו כטראומה ורק בשנת 99 הודה שהוא יהודי. מה שכן נשאר היה שרידים של בית כנסת עתיק בשם "עץ חיים" בעיר כאניה, בית כנסת שנבנה על חורבות כנסייה במאה ה-17, אחרי שהטורקים החריבו את הכנסייה הונציאנית ומסרו את האדמה לקהילה היהודית.

הספר כיוון את קוראיו לאדם בשם ניקוס סטברולאקיס (אני מניח שכולכם תסכימו שזהו שם יווני טיפוסי) תוך כדי ציון העובדה שהוא אחראי על בית הכנסת. מחיפוש בספר הטלפונים המקומי הגעתי למספר הטלפון שלו. אחרי כמה פעמים הוא גם ענה לי. היה לו קול שקט ועמוק אפילו עצוב במידה מסוימת, קול של אדם מבוגר שהשנים נתנו בהם אותותיו. "סי פרקאלו" הוא אמר כשהרים את השפופרת, כלומר ביוונית, כן בבקשה. ביקשתי לעבור לאנגלית והוא הסכים ודיבר איתי אנגלית שוטפת ללא כל מבטא. סיפרתי לו שנערוך סדר פסח במלון ליד הרקליון (180 ק"מ ממנו) וביקשתי לבוא ולראות את בית הכנסת ולפגוש אותו כדי לראות אם מתאים שניקה את הקבוצה לשם בחוה"מ. הוא נענה בחיוב, הסביר לי איך להגיע לגטו הקטן של העיר וקבענו פגישה למחר. שאלתי איך אזהה אותו והוא אמר כשתמצא את המקום, לא תהיה לך בעיה לזהות אותו.

למחרת נסעתי. הדרך הייתה יפה, עליות ומורדות, הכביש שברובו היה חד מסלולי, התפתל בינות לעצי זית וחורש טבעי משמאל ומפרצי ים כחולים מימין בנוף שמזכיר לעיתים את הכרמל שלנו ופעמים אחרות את הכבישים העולים בואכה הר מירון. אחרי שעברתי את העיר רתימנו מהלך שעה מהרקליון ועוד שעה מרתימנו, הגעתי לעיר כאניה, עיר נמל שעברה מיד ליד במשך ההיסטוריה ולכן משמשים בה בערבוביה סגנונות בנייה מינואים, יוונים, רומים, ביזנטיים, ונציאנים ותורכים. אין פלא שאזור זה בעיר נבחר לאתר בו צולם הסרט המפורסם – זורבה היווני.

כמו בכל מקום באירופה, נמצאים בתי הכנסת בדרך כלל במרכז העיר העתיקה ביותר שזהו בדרך כלל גם אזור סגור לתנועת כלי רכב. אם משתמשים בקונספציה הזאת לא צריך מפה ולא צריך גי.פי.אס כדי למצוא את המקום. ואכן כך היה, בתוך הסמטאות הצרות והבתים המטים לנפול, ממש ליד כיכר השוק והטיילת ההומה אדם לחופו של הים, שכן לו בית הכנסת עץ חיים. שלט בעברית ואנגלית כיוון את ההולכים בסמטא, חומה לבנה עם שער ירוק ומעליו מגן דוד גדול ובהרמוניה כמעט טבעית ממש מול המבנה, במרחק פחות מחמישה מטרים מהכניסה, שכנה טברנה (בית קפה יווני) שקרויה סינגויה (בית כנסת ביוונית).

השטח במפנים היה בעצם מעין בוסתן מלא עצי פרי ובלט במיוחד עץ אתרוג גדול עם הרבה פירות. רק אחרי הליכה בינות לעצים ניתן היה להבחין במבנה בית הכנסת. בכניסה, בזוית מול השמש האביבית, ישב לו אדם מבוגר עם זקן לבן מטופח, עם כיפה לבנה גדולה לראשו. הניצוץ שבעיניים, טוב הלב שלו והחביבות שהפגין, גרמו לי להבין שהנה יהודי לפניי, גם אם לא הייתה כיפה לראשו, אי אפשר היה לטעות. אבל אני קבעתי פגישה עם ניקוס סטברולאקיס, זוכרים? חשבתי לעצמי, שהאדם הזה הוא אולי עוד תייר כמוני המסתובב באזור. פניתי אליו וברכתיו לשלום ושאלתי אם הוא יודע איפה אוכל למצוא את מר סטברולאקיס. הוא ענה הנני ואני כמובן התפלאתי. הוא רצה להראות לי את בית הכנסת בו התגאה והתפאר כאילו היה זה בנו בכורו, אבל אתם הרי כבר מכירים אותי. קודם כל עניין אותי לדעת מי הוא? מה הוא עושה פה? ואיך הוא נושא כזה שם יווני? שהרי עליי לכתוב עוד סיפורים דוגמת הקודמים שכבר כתבתי.

ניקוס נולד לפני שמונים ושבע שנים ב... לונדון בן לאימא יהודייה ממשפחה תורכית בשם חביב ואבא יווני אורתודוקסי יליד העיר כאניה ששם משפחתו... נכון ניחשתם, סטברולאקיס. כשנימול קיבל גם את השם היהודי חנן. הוא למד בבית ספר כללי, גדל בבית אתאיסטי שלא דגל ביהדות האם או בנצרות האב וכל קיץ היה מפליג עם הוריו מאנגליה לכרתים לבילוי בבית הנופש של המשפחה בעיר... כאניה. חודשיים בשנה היה בעיר ולא ראה צורך אף פעם לבקר בבית הכנסת אבל הוא ידע על קיומו ומידי פעם עבר בסמטא פאראדוס קונדילאקי בגטו הקטן המכונה ביוונית מיקרי אובריאקי... כדי לראות שהכל בסדר.

כאשר הגיע בקיץ 44 לעיר כבר ידע על מה שאירע ליהודי העיר, רגליו הוליכו אותו אוטומטית לבית הכנסת. מהמבנה הגדול שפוצץ ע"י הגרמנים, נותרו כמה עמודים, הגג קרס ולקח איתו גם חלק מהקירות. הוא הזדעזע, ניסה להיכנס פנימה אך כמעט ו"חטף" בלוק בראש ויצא החוצה. בעלי הטברנה ממול סיפרו לו שנערה אחת שנסעה לחברתה בעיר הסמוכה קיסאמוס (העיר בה נולדה אשתו היהודייה של יוספוס פלביוס), נשארה ללון בבית חברתה וכשהגיעה הביתה למחרת, מצאה את ביתה ריק והחנויות היו נטושות ללא בעליהן היהודים. כל משפחתה נלקחה ע"י הנאצים ובעצם קהילה שלמה נמחקה בן רגע ולא נותר ממנה זכר. הוא לא הכיר אותה אבל חיפש עד שמצא, לימים נשאה לאישה והם גרו בלונדון. חלומו היה שילדיהם המשותפים יהיו עדות חיה לקהילה שאבדה, לצערו היא לא יכלה ללדת ונפטרה צעירה.

שנים נשאר המבנה שומם ושימש כלול תרנגולות של השכנים או כמקום מסתור לחסרי בית, שתי רעידות אדמה מוטטו את מה שנותר מבית הכנסת אבל השכנים מסיבי שמרו על המקום ולא נתנו לזרים לבנות שם. ניקוס שהיה היסטוריון ואמן, התחבר אל שורשיו והקים את המוזיאון היהודי באתונה ואח"כ בסלוניקי. הוא כתב ספרים על ההיסטוריה של יהודי יוון, תרבותם ומנהגיהם ועשה מאמצים בלתי נלאים במשך שנים לעורר עניין ולאסוף תמיכה לשחזור המבנה הייחודי של בית הכנסת. בשנת 1996 נבחר בית הכנסת כאחד ממאה אתרים בעולם הראויים לשימור ע"י

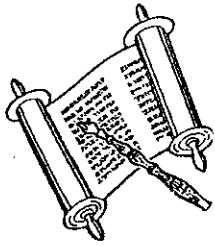
הקרן העולמית לשימור אתרים היסטוריים (WMF) שמרכזת בניו יורק. בעזרת הקרן ובעזרת תורמים נוספים, הושלם השיפוץ תוך שלוש שנים ובחודש אוקטובר 1999 נחנך בית הכנסת ונפתח שוב לתפילה ולמבקרים. באירוע זה הוכנסו לבית הכנסת שני ספרי תורה, האחד מקורו בבית הכנסת דוד בן זמרה בקהיר והשני נתנם ע"י קרן נאמנות אנגלית השומרת על 1500 ספרי תורה שנתגלו אחרי מלחמת העולם השנייה בבית כנסת עזוב ליד פראג.

כל כך הרבה דברים תכננתי לראות באותו יום, כל כך הרבה דברים היו לי לעשות במלון, אבל ניקוס סיפר וסיפר ולא הפסיק ואני בלעתי כל מילה. בסופו של דבר הוא הראה לי את בית הכנסת שהצליחו לבנותו מחדש ובכל זאת להשאיר רושם כאילו הוא נשמר עתיק מיום היווסדו. הריהוט ברובו היה הריהוט המקורי ששופץ ביד אומן. צורתו הפנימית דמתה לבתי הכנסת בונציה – ארון הקודש במזרח והתיבה ממול, בקיר המערבי. ספסלי הישיבה היו מוצבים לאורכו של הבית כדי שהמתפללים ישבו זה מול זה, אהילי נרות תלויים בתקרה ונר תמיד מרהיב השתלשל מהתקרה ליד ארון הקודש. שתי עזרות הנשים לא שופצו והן נמצאות בקומה השנייה של המבנה. הוא הוציא אותי החוצה לעבר הדלת השנייה והראה לי בהתרגשות מקווה מקורי בן שלוש מאות שנה לפחות שיושב על מעיין טבעי. בחצר הזאת היו ארבעה קברים של רבנים חשובים: רבי הלל אשכנזי שנפטר בשנת 1710 והיה ידוע כחסיד גדול, הרב ברוך בן שלום ואחיו הרב יוסף בן שלום והרב אברהם זד חביב מגליפולי – כולם נקברו במאה ה-19.

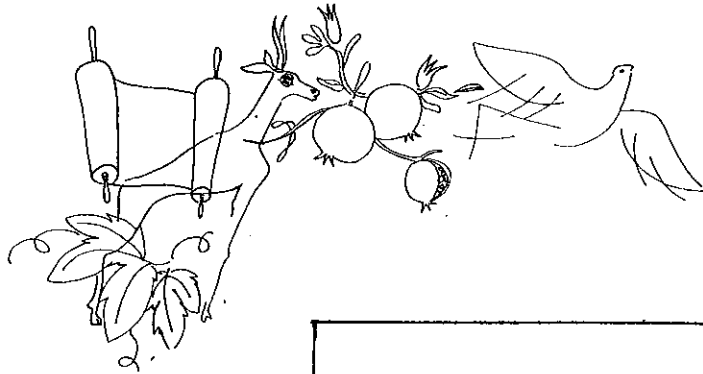
עברנו לשוחח על מטרת ביקורי. הוא מאוד הצטער לשמוע שלקחנו מלון לפסח במרחק גדול ממנו. הוא אמר שחלומנו הוא שמישהו ייקח מלון בעיר וכולם יבואו להתפלל אצלו. קבענו שאני מביא את האורחים שלנו לביקור בחול המועד. לשאלתי כמה זה יעלה, ענה שאיננו גובה כסף כי המקום הוא בית לכל יהודי. אם כך, הבטחתי לו שאמליץ לאורחים לתרום לבדק הבית של המקום.

חזרתי למלון. שבוע אח"כ יצאו שני אוטובוסים לטיול האמור. ניקוס הסביר לי איפה לחנות כי בית הכנסת נמצא במרכז העיר העתיקה ואין שם כניסה לרכבים. הלכנו רגלית לאורך הטיילת, עמוסת המסעדות והטברנות על חוף הים עם שמש אביבית מעל לראשינו. נוהג יש ביוון שכל מסעדה מעמידה מלצר בחוץ והוא מזמין בקולי קולות את האורחים לשבת ולאכול וכך צעדנו בטור ארוך בתוך בליל של קריאות וניסיונות שכנוע שכדאי לנו לאכול במקום. אחד מהמלצרים זיהה אותנו והתחיל לצעוק לעברנו בעברית: הכל טרי, הכל בזול, חומס – פצצות לגבות, פלאפל אורגינאלי, לא טוב – לא כסף, ועוד כהנה וכהנה. כמובן שסביב האטרקציה נוצר מעגל גדול, הוא הוציא שלט גדול עם תפריט בעברית והתחיל כבר לעשות חישובים כמה ירוויח..., לך תסביר לו שפסח היום ואפילו בקבוק קוקה קולה לא נוכל לקנות ממנו...

הגענו לסמטת ביה"כ, יאניס חיכה לנו בגינה, הוא קרן מאושר למראה כל כך הרבה יהודים. לפני שהסביר לנו על המקום ותולדותיו, הוא אפשר לכולם לשבת בגינה, בין עצי התני"ך (כך כינה את בוסתנו) ולאכול את ארוחת הצהריים שכל אחד הכין לעצמו, ואז הכניס את כולם פנימה. הסברו היה מרגש. הוא התרגש וכך גם האורחים. רבים מהם תרמו לו כספים כדי שימשיך וישמור על המקום והוא הודה להם בחום. אחדים אף ביקשו ממנו חומר כדי לעניין את חבריהם וקהילותיהם. מבחינתי תפילה במניין בבית כנסת כזה הוא יותר ממצווה. ביקשתי את רשותו להתפלל יחד תפילת מנחה והוא כמובן נענה ברצון. ביקשתי ממנו להיות שליח ציבור כדי שנשמע את הנוסח והניגון של המקום, אבל הוא אמר שזה יותר מידי מרגש עבורו. כך מצאתי את עצמי על התיבה, בקצה השני של ארון הקודש ובתווך מאה איש, מצד ימין גברים ומצד שמאל נשים. המקום היה מלא עד אפס מקום ואחדים התפללו בחוץ. ניקוס לא הפסיק לבכות! הוא אמר לי שאת בכיו ניתן לראות ואף לשמוע אבל עלי לדעת שאפילו הקירות בוכים אחרי כל כך הרבה שנים שלא נערכה שם תפילה במניין. בסופה של התפילה יצאו כולם בריקוד ספונטני, שני מעגלים נפרדים ובכל מעגל שרו ורקדו - עם ישראל חי. ריקודים אלה רק התבקשו כסיום טבעי לטיול המיוחד הזה. נעו שם זה לצד זה בידיים חבוקות מבוגרים ניצולי שואה, עם ילדיהם ונכדיהם, יחד עם צברים ובני משפחותיהם ובאמצע חנן - ניקוס עם ספר תורה בידיו...

וּשְׁבַתִּי אֶת שַׁבּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשֹׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ
וַיִּנְסְעוּ כְּרִמִּים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם
וַעֲשׂוּ גִנּוֹת וַאֲכָלוּ אֶת פְּרִיָהֶם.
וַיִּנְסְעוּ עַל אֲדָמָתָם וְלֹא
יָנְתּוּ עוֹד מֵעַל אֲדָמָתָם.

(עמוס, ט')

לקראת שנת ה-60

הגענו לגיל 59 ואנחנו נכנסים לשנת ה-60 של המשק. חייבים להקים צוות שנוכל לעשות פעילויות כדי שילדנו הקטנים ידעו איך הוקמה ניר-עציון, מי היו החברים שהקימו את הישוב וכו'...

אפשר לעשות טיול של כל חברי המשק לכפר עציון, לסייר במקום ולראות את החיזיון. אני חושב שהרבה חברים לא היו בכפר עציון וזה חשוב. אפשר לעשות טיול לבארות יצחק ושם לשמוע סיפורים על אנשים שנלחמו והגיעו בסוף לניר-עציון.

יש עוד הרבה רעיונות, צריך פשוט להקים צוות ולהתחיל להזיז עניינים. כי תמיד מגיעים לרגע האחרון ואז זה לא נראה טוב וחסר טעם. לדעתי חשוב מאוד למצוא מקום שאפשר להקים בו פינת זיכרון לחברי המשק. תמונה של חבר, עם סיכום קצר של מה שעשה במשק, היכן נולד וכו'... פשוט מפריע לי שיש ילדים ונערים שלא יודעים כלום על חברים שנלחמו ועבדו קשה על הקמת הישוב ניר-עציון.

אני חושב שיש לפרסם את ימי הזיכרון של כל חבר. בלוח המודעות ובבית הכנסת וכך לפחות אפשר לדעת שיש יום כזה. ומי שרוצה יגיע לבית הקברות ומי שלא רוצה אז לא!

אבל לפחות אפשר לזכור ולחשוב על אותו אדם ביום הזיכרון שלו. חשוב מאוד לפתח את הארכיון שכולם יוכלו לראות תמונות, מסמכים של המשק, סרטים ישנים וכו'...

אני חושב שמי שלא זוכר את העבר אין לו עתיד. ושוב אני נותן לכולם את האי-מייל שלי כדי שתוכלו להעביר אלי רעיונות, הערות לגבי ביטחון המשק:

Meirbensira@gmail.com

אני אוכל להעביר לכם תמונות, רשימת שמירה ועוד דברים רבים שיש בנושאים שונים.

מקווה שאנשים יגיבו ונוכל להכנס לחגיגות שנות ה-60 בצורה טוב ויפה!

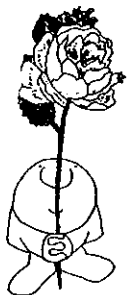
מאיר בן-סירא,

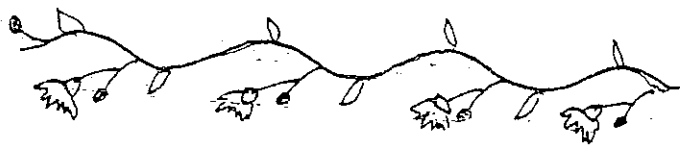
שפשוט אוהב את המקום!!!

**בימים אלו מתארגן צוות חשיבה לפעילות לקראת
שנת השישים לניר עציון.**

**בקרב יפורסם על לוח המודעות מועד התכנסות
הצוות.**

**חברים המוכנים להתגייס למשימה ולתרום בכל דרך
מוזמנים להצטרף.**

תודה על "שיתוף הפעולה"

הדס בוקע (זריבי)

בשבת פרשת 'ויקהל פיקודי' התארכה קבוצת יחד של בית הגלגלים גליל ביימין אורד'. קבוצת יחד הינה קבוצה של נערים ונערות בני 18-21 בעלי מוגבלויות פיזיות. קבוצה זה פעילה כ-10 שנים. הפעילות מתבצעת בסופי שבוע אחת לחודש בבית מותאם בבוסתן הגליל (בין עכו לנהריה). המדריכים בבית הגלגלים הינם מתנדבים מכל גווי האוכלוסייה. בחופשת הקיץ הקבוצה יוצאת למחנה, וסוף שבוע אחד במהלך השנה הקבוצה מתארכת לישבת חוץ.

כחלק מפעילות השבת התקיימה פעילות יחד עם נוער ניר עציון- קבוצות שחף ודקל. הפעילות נפתחה בהכרות. לאחר מכן בקבוצות קטנות סיפר כל אחד על דילמה והתמודדות שהייתה לו בחיים. את הדרך לפתרונה ואת הרגשות שסבבו דילמה זה. לדוג- נער מניר עציון העלה התלבטות האם ללמוד בישיבה תיכונית רחוק מההורים והחברים, או להישאר קרוב וללמוד בישיבה קרובה. הנער שיתף בהתלבטויות עם החברים, ההורים, ולבד. הוא סיפר שלאחר שהחליט הוא מאוד שמח בהחלטתו. נערה מבית הגלגלים שמשתתפת כמתנדבת בחיל האוויר שיתפה את הקבוצה בהתלבטויות לקראת שחרורה. לאחר שמפקדיה ביקשו ממנה להמשיך בתפקידה, והיא התלבטה האם להשתחרר או להמשיך להתנדב.

לאחר מכן התכנסו כולם והחליפו תפקידים, כך שסיפרו בגוף ראשון את הדילמות של משהו אחר. מסקנת הפעילות הראתה כי התלבטותם של 'בני נוער נורמטיביים' דומות ובעלות אותם מרכיבים כשל בני נוער המוגבלים בתפקודם. על כן הרתיעה מהמראה החיצוני אינה צריכה להיות מחסום לקרבה, לחברות ולשיתוף של אוכלוסיות עם מגבלות בחברה ה'נורמטיבית'. המחסום שקיים היום נובע מחוסר הכרות, וסגירות של האוכלוסייה הנורמטיבית בפני אנשים השונים מהם.

אנחנו כמדריכים בוגרים של קבוצה זה שמחנו לשמוע הן את הנוער של ניר עציון והן את חניכנו מקבוצת יחד מבינים את המסר ושמחים על ההזדמנות שנפלה בחלקם להיפגש ולהכיר אנשים חדשים ושונים הנמצאים כה קרוב.

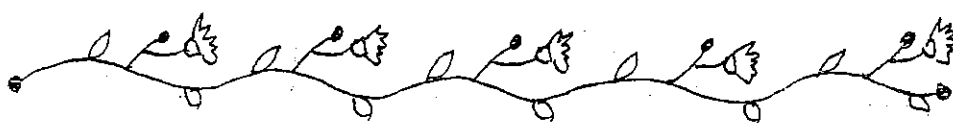
אנו חיים ומאמינים כי הריחוק והניכור של החברה כלפי אנשים בעלי מוגבלויות גורמת לחוסר הכרות ואמונה ביכולתם של בעלי מוגבלויות להשתלב כשווים בחברה. עמותת 'בית הגלגלים' הוקמה לפני כ-30 שנה ומטרתה להצליח לשלב אנשים בעלי מוגבלויות בחברה תוך השמה למקומות עבודה, בדחיפה של החניכים למיצוי הפוטנציאל העצמי, בכדי שלא יהיו תלויים בחסדי החברה.

תודה רבה למשתתפים בפעילות ותרומתכם הקטנה והחשובה בדרך להצלחת השיתוף והשילוב בחברה. תודה מיוחדת למדריכים ולחניכים שהתארגנו בזמן קצר ומאמינים כמונו בחשיבות הפגש וההכרות.

רעי והדס בוקע.

נשמח להפנות ולעזור לכל מי שמתעניין בפרטים נוספים ובהתנדבות בבית הגלגלים.

050-9582841

בז'עצג גינאק

הכל צפוי, והרשות נתונה, ובטוב העולם נדון, והכל לפי רוב המעשה.

- משנה, סדר נזיקין, מסכת אבות

כתבה זו היתה אמורה בחלקה להכנס לבניר הקודם ולכן מקצת מהאירועים התרחשו בעבר הרחוק, ועם הקוראים הסליחה.

הועדה שמה דגש על פעילות הנוער והקשר עם בנות השרות על מנת לתת גיבוי ועזרה לכל העשייה החינוכית, על כן אנו מקבלים מעת לעת דיווח ועידכונים מבנות הש"ל על המתרחש בקבוצות ובמערך ההדרכה.

בני הנוער והוריהם נפגשו עם עדי שגיא האחראי על הקשר עם הצבא מטעם הקיבוץ הדתי, לפגישה הייתה הצלחה גדולה וכבר נעזרים בו חלק מהבוגרים המתגייסים בקרוב.

ילדי קבוצת איתן, לביא ודקל יצאו למסע פסח של בני עקיבא וחזרו עייפים אך מרוצים.

ילדי סהר וכיתה א' יצאו לטיול באזור ונהנו עד מאוד.

הנוער סיים את עבודתו בחופשת הפסח- תודה לחיה ליאון שלקחה על עצמה את

ארגון עבודת הנוער!

בית הספר מקיים מדי תקופה אירועים קהילתיים, האירוע הראשון היה מעמד הקהל שבסופו הייתה הופעה של אריאלה סביר, היה מרגש מאוד ומרתק, האירוע שלאחריו היתה הרצאה מאת דן חמיצר שגם היתה מהנה.

הציבור הרחב מוזמן ובית ספר מצפה להשתתפותכם בפעילויות הקהילתיות המתפרסמות!

בכל שנתיים יוצאים בני כתות ח'ט' ביום הזכרון לכפר עציון ולהר הרצל, קבוצת דקל נסעה השנה ושמעה את הסבריו של דוד בן דוד. ועדת חינוך רואה ארוע זה כבעל חשיבות רבה ללימוד המורשת והשורשים ולחיזוק הקשר עם הדור הותיק. אנו מודים בשם הקבוצה לדוד בן דוד על דבריו האוטנטיים, המרגשים אשר ריתקו את בני הנוער ומאחלים לו בריאות ואריכות ימים.

הועדה מתחילה במסורת חדשה – פרויקט בר/בת מצוה שיקרא "אשנב למתבגר".

הפרויקט ילווה את הילדים בשנת בר /בת המצווה שלהם בפעילויות שונות כמו: התנדבות בקהילה, מפגשים חודשיים בנושאים מגוונים המאפשרים להם הצצה לעולם המבוגרים וכן סיורים במקומות חשובים וערכיים.

הצלחת הפרויקט תלויה בהיענות ההורים, שעליהם מושתתת הפעילות.

חוגי השחיה יוצאים לדרך! השנה במתכונת חדשה על מנת לחסוך בכספי הציבור הוחלט לשלב את ילדינו בקבוצות פעילות בבריכה בעלות של שליש ממה שהיה נהוג בעבר, בבריכה פועלים באופן קבוע חוגי שחיה בהדרכת מספר מורות, לפי רמות שחיה שונות ובזמנים שונים המאפשרים גמישות עם לוח הזמנים, בהצלחה לילדודס...

חגי ספוקויני הודיע על עזיבתו מתפקיד אחראי על הנוער ועל כן ממש בימים אלה נערכים ראיונות לזוגות צעירים אשר נענו למודעות שפרסמנו על מנת לאייש את התפקיד, כבר בהזדמנות זו אנו מודים לחגי על פעילותו לאורך שנים רבות.

גם בנות שירות לאומי חדשות ממשיכות להגיע לבחינה הדדית של שירותן אצלנו בשנה הבאה. **בהזדמנות זו יישר כח ותודה לבנות השרות רחלי ורחל אשר עושות**

ימים כלילות עבור ילדינו באהבה ובמסירות!

בגנים האווירה נינוחה וזורמת, משכית ממשיכה בעבודתה נאמנה, עולים רעיונות אשר נבדקים בימים אלו לייעול הגנים הן לרווחת הילדים והן מבחינה כלכלית.

בקרב תתקיים הרצאה להורים העוסקת בליווי ילדים מתבגרים והוריהם, בהרצאה ינתנו כלים להתמודדות עם בני הנוער.

יו"ר חדשה לוועדת חינוך – נעה בנישו.

ו. חינוך כבר מתארגנת לפעילות החופש

הגדול ומחפשת מתנדבים

לוועדת חופש!

ברכות למדריכים הנכנסים:

נטע פרידמן ואור יעקבי

מאחלים לכל המדריכים כח והתגייסות

לקראת הקיץ

בברכת יום עצמאות שמח!

ועדת חינוך.

חברים ותושבים שלום רב!

מאיר בן סירא - רב"ש

בזמן האחרון היה יחסית שקט באזור חוף הכרמל, למרות שפה ושם יש פריצות לבתים ומחסנים במושבים. אצלנו היה ניסיון לגנוב טרקטור מסככת הטרקטורים במוסך. האזעקה עבדה, ירדנו מהר והם ברחו. ראינו במצלמות את שיטת הגניבה ולמדנו הרבה. לפני כחודשיים, ביום שישי גשום וקר, פרצו למחסן הבניין וגנבו כלים, גנבו את רכב הבניין, פרצו את הצרכנייה וגנבו סחורה רבה ויצאו מהמשק דרך שער הכניסה. כמה ימים אחרי הפריצה נמצא הרכב בשטח מרעה בעוספיה.

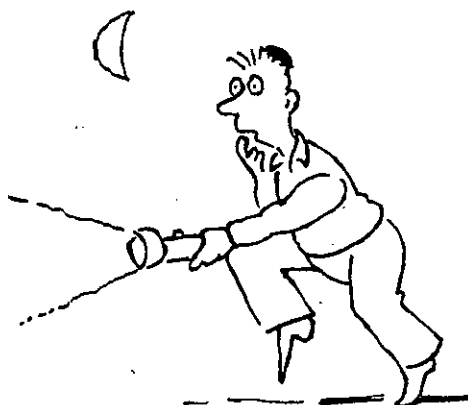
לפני כשבוע ניסו כמה חברה מימין אורד לגנוב את הרכב הישן של מיכלי בן-סירא. ערנות של חברת משק (השם במערכת) מנעה את התקרית. הגיעו כוחות הביטחון ועצרו את הנערים, הוגשה תלונה במשטרה.

לכן ישבנו וחשבנו ועשינו מספר דברים לשפר את השמירה במשק. שיפרנו את מערכת האזעקה של המוסך, שמנו מצלמות רבות באזור התחתון, המצלמות מחוברות למספר חברים ולשומר השער שיכול לראות מה נעשה באזור המוסך. שמנו מצלמות רבות באזור השער וכך אפשר לזהות כל רכב שנכנס לפי המספר ותמונת פרצוף הנהג.

בזמן הקרוב, ברצוננו למגן בצורה טובה את הרפת, צרכניה, מחסנים וכו'. כשכל האזעקות יגיעו לשומר המשק.

תפקיד השומר להיות ערני. בחילת המשמרת להסתכל במצלמות לזהות את הציוד שרואים וכך יוכל לשים לב עם משהו זז במשך הלילה. השומר צריך לבדוק כלי רכב שנכנסים ובמיוחד את **אלו שיוצאים**. במיוחד משעה 24:00 - 5:30. בסוף המשמרת להשאיר את כפתור השער על מצב אוטומט, לסגור את הוילון, לסגור חלונות, לסגור את מסך המחשב ולנקות קצת את חדר השמירה. אנשים שיש להם בעיות של זמני שמירה נא להודיע לי בזמן כדי שאוכל לשבץ אתכם בזמן שנוח לכם. נא להגיע בזמן לשמירה ולהיות ערניים!

ברצוני להודות למשה בן-שלום שדחף, עשה ובונה את מערך האבטחה של ניר-עציון. תודה משה.

מרכז המשק – עודד ילין

תוכנית המשק לשנת 2009.

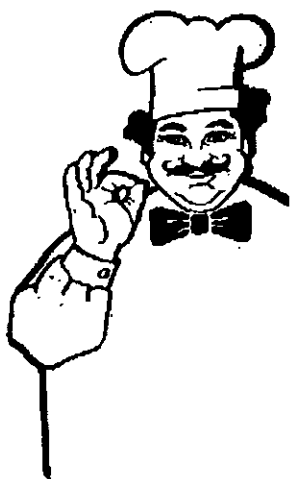
תוכנית המשק הושלמה זה מכבר אבל עדיין לא הגיעה לאסיפת חברים בשל התארכות הדיונים במזכירות על תקציבי הקהילה.

את תוכנית המשק אנחנו עורכים תחת ההנחה ששנת 2009 צפויה להיות קשה בכמה היבטים.

- המשבר הפיננסי בשווקי העולם משפיע על הבנקים באופן שמקשה עלינו לגייס מימון לפעולות שאנחנו רוצים לממן והם דורשים ביטחונות יותר מוצקים להלוואות.
- המיתון במשק בארץ עלול ליצור האטה בפעילות גם של המלון וגם של המפעל.
- מיעוט הגשמים וקיצוץ בהקצאת המים מפחית את רווחיות הגידולים בענפי הצומח.
- ירידת מחירי הסחורות בעולם ובכללם מחירי החיטה מפחית את רווחיות הגידולים בגד"ש.
- ירידה בצריכת החלב בארץ מקטינה את אפשרויות ייצור החלב ברפת. בשנה קודמת היה אפשר לחרוג מהמכסה ובשנה זאת כבר לא ניתן ולכן רווחיות הרפת עלולה להיפגע.
- מועצת העופות החליטה להקטין את כמות הפטם המיוצרת על מנת להקטין את העודפים ולכן נוכל לעשות בלול השנה פחות מדרג מבעבר.
- בהתאם להערכות אלה גם המלון וגם המפעל נערכים להתייעלות בכוח אדם ובצמצום השקעות למינימום ההכרחי.
- במשק החקלאי אנחנו נערכים לצמצום מכסת המים.

- לאחר התלבטות, החלטנו בכל אופן לעשות נטיעה של כ 100 דונם בננות.
- בשנתיים האחרונות הענף מגיע לתוצאות כלכליות טובות הן בשל מחירי הבננות הגבוהים והן בשל שיפור מקצועי בענף. בשנה הקודמת שהייתה שנת שמיטה לא עשינו נטיעות, ולפיכך, על מנת לשמור על חיוניות הענף אנחנו עושים את הנטיעות השנה.
- בתחום הפיננסי אנחנו נכנסים לשנת 2009 במצב מניח את הדעת עם עודפי נזילות. גם תיק אגרות החוב שאנו מחזיקים לטובת הבנייה ורשת הביטחון חוזר לערכו מלפני המשבר.
- אנחנו נערכים לבניית בתים לחברים. המימון המשלים עדיין לא מוסדר באופן מלא אבל אני מניח שנצליח להסדיר אותו עוד בטרם נתחיל את הבנייה.
- מקורות התקציב לקהילה ירדו כבר בשנה קודמת בכחצי מליון ₪ ובמקביל ישנה עליה בתוכנית להפקדה לפנסיה. עדיין יש גרעון של כמיליון וחצי ₪ בשנת 2009 שהמזכירות שוקדת עליו לצמצמו עד לגרעון מקסימלי של מליון ₪ אחד.
- כאמור שנת 2008 סוכמה באופן חיובי, במיוחד במפעל כך שתנאי הפתיחה של השנה נוחים בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים העומדים בפנינו בשנת 2009.

666 ע'ס'ס

מתכון
מיהודית כץ

פשטידת בצל

חומרים: 1/2 כוס שמן

1/2 כוס מים

2 ביצים

1 כוס קמח תופח

2 כפות מיונז

מלח, פלפל

2 כפות אבקת מרק בצל

אופן ההכנה:

1. מטגנים את הבצל, מוסיפים אבקת מרק בצל, מלח ופלפל.
2. בקערה נפרדת מערבבים את כל שאר החומרים.
3. מוסיפים את הבצל לקערה ומערבבים היטב.
4. מעבירים לתבנית אפיה ואופים כ- 1/2 שעה עד שמזהיב.

בתאבון!

זמן ארוך עבר בין העלון הקודם שיצא לאור בשלהי חודש שבט לבין עלון זה היוצא בחודש אייר. מטבע הדבר, תקופת החגים עמוסה לכולנו ולא התפנינו להוצאת עלון אדר וניסן. ממרחק הזמן שחלף קשה לזכור ולשחזר מה קרה בין עלון לעלון בתקופה זו וייתכן שהזמן השכיח מאיתנו חלק מהאירועים.

העדרה של ועדת תרבות קבועה מודגש בימי החג והזיכרון. ובכל זאת, הודות לחברות וחברים בעלי יוזמה ורצון טוב צוינו כולם כמקובל במסורת הניר עציונית. מסיבת פורים לחברים התקיימה בחדר האוכל המקושט וכללה הופעת בדרך מקצועי, תחרות תחפושות המזכה בפרסים, כיבוד קל והמון שמחה ומצב רוח טוב. כל הקרדיט ניתן לחנה בן ארי שהצהירה: "רציתי שתהיה לי מסיבה..." ובזכותה - הייתה מסיבה לכולנו.

שוק פורים אורגן על ידי בנות השירות הלאומי והמדריכים והיה מוצלח בתמיד. השנה חזרו לדפוס משלוחי המנות שהיה מקובל בעבר, בו המשתתפים מגרילים שמה של משפחה אחרת ומכינים משלוח מנות מיוחד עבורה. פורים היה גם סיומו של משחק גמדים וענקים משפחתי.

ביוזמתו ובארגונו של מרכז המשק עזרד יאן, זכינו להופעה נדירה ומרעשת של זיסמו-הזמיר אתי אנקרי. אנקרי, האזרח בגלילה, שרה מסיירה הידועים והגדלים ושימרה את הקהל בסיפורים מסידיים ובהגיגות אישיים. היה נעים אפוא משהו ההכנות לגל הפסח, אלוהא כאורחים אמון שלן להופעה אמן. הקהל הזב בגלילאא אמה, ישר כח גדול אעזרד, שרצה וגם הצליח לשמח אמון אורחם את רומן אכבוד הגל!

פסח הוא חג עתיר עבודה ומתיש לכל מי שטורח בהכנתו. כמי שמתפרנסים ממפעלי מזון ואירוח, נושאים אנשים רבים בנטל ובמתח עד כניסת החג ובמהלכו.

מפעל המזון "אוכל ביתי" סיפק גם השנה עשרות מנות לקראת ליל הסדר לחנויות וללקוחות פרטיים.

בימי חול המועד הסעידו עובדי "אוכל ביתי" את הבאים לכנס "אקוספירה" שהתקיים בחורשת הזיתים של עין הוד ועמדו בגבורה בעומס החום הכבד ששרר בימים אלה.

המלון המה אורחים ועובדות הצרכניה עשו כל מה שביכולתן כדי לספק את צרכי לקוחותיהן ולא לשכוח, עד כמה שניתן, כלום.

עקרות הבית שפשפו במרץ, כיבסו, ניקו, החליפו כלי חול בכלי הפסח, בישלו ואפו ולבסוף גם האירו פנים לאורחים.

בני הנוער נתנו כתף ועבדו בחופשת הפסח בענפי המשק ותרמו את חלקם למאמץ הכללי.

לכולם - כל הכבוד על המאמץ, שיחזור על עצמו, אי"ה, גם בשנה הבאה.

את ארצון טקס יום השואה והאנדרטה נטלו על עצמם איכל חרמון וחמי
סבוק'ני, שטע שר וניאן עם אחותו אפרת בן דרור. פרק צדות מרש
השמיצה ציכי רון, ששיתפה את השואצים בליכרונותיה כילדה בבודפשט
הכבושה בתקופה שלקראת סיום המלחמה.

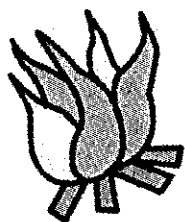
טקס יום הזיכרון לחללי צה"ל ולנפגעי פעולות האיבה נושא אצלנו אופי מיוחד, כאשר כל אחת
ממשפחות החללים יוצקת תכנים משלה להעלאת זיכרון יקירה: פרקי זיכרונות וקטעי מכתבים,
תיאור מפעלי הנצחה ושיתוף ברגשות האין והחסר. מארגנות הטקס אילנה בלכמן, מרים בן סירא,
לילך שטיינברג, מלכי אלבין ונירית כהן הסתייעו במצגת שערכה עירית דר ובקטעי נגינה של
אפרת בן דרור ועודד בן סירא.

ביום הזיכרון נסעו בני הנוער מקבוצת "דקל" לביקור המסודתי בכפר עציון ולאזכרה
בהר הרצל.

גם השנה נלווה אליהם חברנו, דוד בן דוד, הרואה לו שליחות לספר באוזני הצעירים את
סיפור הגוש ומלחמתו, למרות המאמץ הרב הכרוך בכך. בהר הרצל פגשו בני הנוער את
החברים הוותיקים ואת דור ההמשך של ילדי כפר עציון.

טקס המעבר ליום העצמאות אורגן ונוהל על ידי הקומונריות שלנו רחל ורחלי בסיוע
ילדים ונוער וכלל מצעד דגלים, הנפת דגל, פרקי קריאה ושירה. לאחר התפילה החגיגית
התקיימה סעודת יום העצמאות המשותפת והופעתם של האמנים טלי ואיתן, מפעילי
"האוטובוס המזמר" בשירה וסיפורים מהווי הארץ.

אלעד בן דרור ארגן השנה טיול משפחות לחורשת הארבעים ועל הדשא אורגן הפיקניק
עם מזון לכל דיכפין, משחקים והפעלות ומכירת חפצים מיד שנייה לצדקה.
אירועי העצמאות אורגנו על ידי יעלי שאול, מיכל חרמון, גלית רון ולילך שטיינברג.

תודה לכל החברות, החברים, המדריכים ובני הנוער שפעלו, ארגנו, יזמו והפעילו את
המסיבות והטקסים. כל הכבוד!

"היום א"ג בשומר, היום היום א"ג בשומר..." לא רק בשיר הילדים המוכר, אלא ממש היום.
אמאל, דאקו המדורות עד שעה מאוחרת, עשרות גפולי אדמה ניצלו בגילויים ואישאלו מוק
שופר ונצלו בכל פה.

גם עונת הגמולות מגילה בא"ג בשומר באופן רשמי.
עוד שאלו גמולות של בני משק צפוניות בבודשים הקרובים. מכל טוב מוקדם שולח אמרי טו
ויוני, אבסז קדר ואילוני, אג' ימי בן-סירא ואליס. ברכות אמספנות.

ועדת חינוך הזמינה את ההורים לשיחה עם הרב פנחס רובינשטיין- מטפל
בנוער מתבגר ומדריך הורי מתבגרים. נושא השיחה היה "חינוך מתוך
חיוך" תוך התמקדות בדילמות העומדות בבסיס החינוך למתבגרים, כגון:
אהבה וגבולות, רגש לעומת שכל ואף בקשר שבין זוגיות ההורים לבין
הצלחתם בחינוך ילדיהם.
השיחה זכתה להדים חיוביים מצד המשתתפים, אשר הודו לועדה על
יוזמתה הברוכה.

הצוות החברתי החליט להביא בפני החברים נציגי שתי חברות גישור על
מנת שיציגו את ה"אני מאמין" שלהם כדרך ליצירת הידברות והסכמות
בינינו. החברים יוכלו לשאול שאלות ולבחור מאוחר יותר בקלפי את
החברה הנראית להם מתאימה למשימה זו.

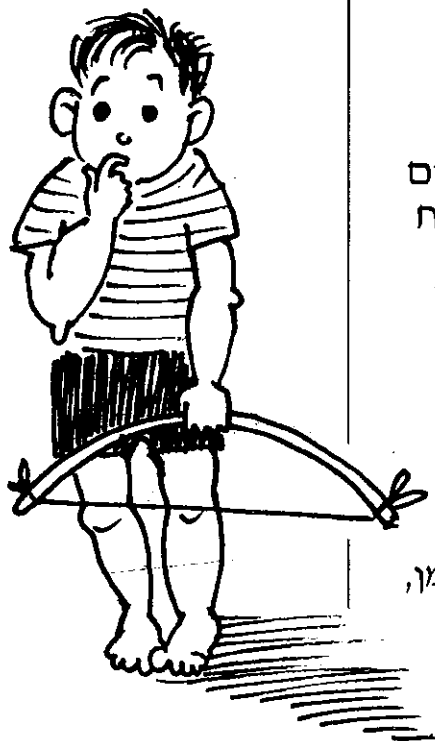
א' שמכיר את הצרכני רק מכיוון החלית, כדאי שיתכבד ויביט במתיחות
הפנים שנצטתה מאחוריה עם הקמת צמדת מיחזור מסודרת על ידי
המועצה האזורית. זה לא שוכנים מיכלים לאיסוף פסולת נייר
וקרטון, פלסטיק, שקיות, דיסקים ובטריות משומשות ואם לאיסוף לחם
לפנות החי.
להזכירכם, את הקבוקים הקטנים האישיים, הפחיות וקבוקי הלכות
יש להניח במיכלים הכחולים המפוזרים במשק ואילו בקבוקי השתייה
המשפחתיים- מקומם במיכל האיסוף החדש, שמאחורי הצרכניה.
מאז שנחנכה תחנת המיחזור, ניתן לראות חברות יוצאות מהבית
בעצמם צמדת לא פחות מלן שיחזירו הביתה בתום מסע הקניות היומיומי.
מה שחסר אתה, הוא מצב מסודר לרכישת מיכלים ליצירת קומפוסט
ביתו למצוננינים למחזור פסולת אורגנית ותוך כדי כך לשפר את
אדמת אינתם.

בעיתון המועצה האזורית חוף הכרמל התפרסם ראיון עם חברנו זאב רייסמן ובו סיפור הצלתו
המופלא כילד בצרפת הכבושה. כתבה נוספת בעיתון הוקדשה לבית הספר ניר עציון ובה צוטטה
חברתנו נועה בנישו כמי שמובילה מהלכים בהפיכת בית הספר לייחודי בתחום איכות הסביבה.

ביום העצמאות מלאו לניר עציון 59 שנים ונפתחה, למעשה, שנת ה-60 שלה. אנו
מזמינות את ציבור הקוראים ב"בניר" לשתף בזיכרונות, במחשבות ובמשאלות
לרגל שנה זו. נשמח לשמוע, כיצד ראוי לדעתכם, לתת ביטוי לתאריך משמעותי
זה. אנא כתבו לנו מה דעתכם!

העלון הבא יצא בד' תמוז
26.6.09

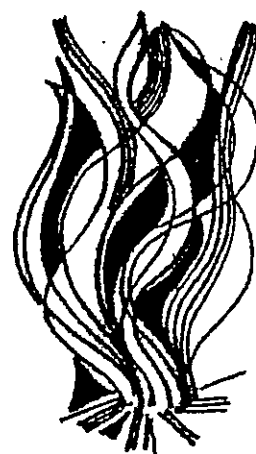
תאריך סופי למסירת החומר יפורסם
מאמרים (רצוי מודפסים) יש לשלוח
לכתובת:

banirezion@walla.com

niraron@nir-ezion.co.il

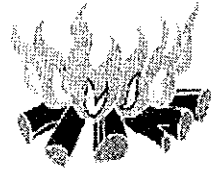
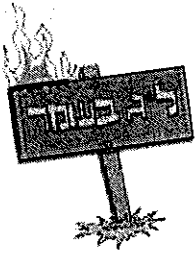
או למסור לחברות המערכת.

אנו מתקשות לסיים את הכנת העלון בזמן,
אנא אל תחכו לרגע האחרון.

עד לסגירת הגליון
ירדו אצלנו
558 מ"מ גשם
(בשנה שעברה 407 מ"מ)

מה יש באש? / לאה נאור

אני אוהב להסתכל
עמוק אל תוך המדורה.
באש יש סוד. באש יש סוד
חשוב נורא.

בעצם כל הלהבות
שצוחקות שם ורוקדות,
הם חבורה פיות טובות,
שבאו מן האגדות.

והגיצים השובבים,
עפים, קופצים ומתפזרים,
הם תינוקות של כוכבים
אשר ברחו מן ההורים.

ואם זורקים עלה לאש,
מה הוא לוחש, מה הוא לוחש?
על מה רוגזים שם העצים
ומי מעיף את הגיצים?

אני אוהב להסתכל
אל תוך האש ולנחש
את הסודות החשובים
שיש לאש.

